TYÖLÄISILLÄ ON: YKSI VIHOLLINEN! YKSI TAISTELU! ——— SIKSI: YKSI PUOLUE! YKSI UNIO! YKSI RINTAMA! YKSI PÄÄMÄÄRÄ!

Vain järjestyneenä joukkona voi työväenluokka voittaa!

VAPAUS

Työväen vapautus tapahtuu vain sen itsensä kautta!

No. 125 — 1924 Lauantaina, lokak. 25 p. — Sat., Oct. 25th, 1924 VIII Vuosik. - Vol. VIII

Lisää «sadan prosentin» canadalaisia kietoutuu Hamiltonin juttuun

Hamilton. — Tuomari Gauld on yhtynyt toimittamaan tutkimusta tällä puhjenneen veroskandaalin suhteen. Entisten viidentoista juttuun kietoutuneen henkilön lisäksi on tuomari antanut kolmelle kaupungin huomattavalle asukkaalle kutsun saapua kuulusteluihin. Heidän nimiänsä ei ole annettu julkisuuteen, joka osottaa, että oikeuden virkailijat koettavat suojella paikkakunnan varakasta väestöä tässä skandaalissa niin paljon kuin mahdollista.

Alustavissa kuulusteluissa on erikoinen tilintarkastaja A. T. Dawie selittänyt, että toimeenpanemiensa tarkastusten yhteydessä hän on löytänyt 49,899 dollarin vajauksen kaupungin kassassa, joka johtuu kaupungin kasöörin Harold Forgesin tekemistä kavalluksista. Forbes on livistänyt teille tietämättömille. Tilintarkastajain lausuntojen mukaan kassassa voi olla muitakin vajauksia.

Jääkarhu saatu Winnipeg-järveltä

Selkirk, Man. — Tänne tulleiden tietojen mukaan muutamat metsästäjät ovat saaneet saaliikseen nuoren jääkarhun Black-Riverin suulta, noin 50 mailin päässä Warren's Landingilta eteläänpäin Lake Winnigepin rannalta. Tämä oli ensimäinen jääkarhu mitä muistetaan näillä seuduin koskaan saadun.

Batum tulvan vallassa

Batum, Georgia. — Mustalla merellä on vallinnut ankara myrsky. Useita pieniä aluksia on joutunut myrskyn saaliiksi.

Täällä on vallinnut ankaria sateita neljä päivää, jonka johdosta Batum on tällä kertaa veden vallassa. Rankkasateet ja tulvavedet ovat tehneet suurta tuhoa.

Troopillinen myrsky surmannut 13 henkilöä Cubassa

Havana. — Tänne on saapunut tiedotus, että kahdeksan tai kolmetoista henkilöä on saanut surmansa ja noin viisikymmentä loukkaantunut troopillisen myrskyn tähden, joka raivosi Arroyes De Mantuassa, Pinar Del Riossa. Melkein kaikki kaupungin rakennukset vioittuivat huomattavasti ja tupakkasadolle teki myrsky raskaasti tuhoa. Puhelin ja sähkötystiedotukset joutuivat melkein tykkänään halvaustilaan.

Neuvostovallan menoarvio

Moskova. — Valtakunnan suunnittelukomitean puhemiehistö on vahvistanut Neuvostoliiton talousarvion (tulo- ja menoluettelon) 1924—1245 talousvuoden ensimäiselle neljännekselle, s. o. loka—jouluknun ajaksi. Talousarvio päättyy summaan 600 miljoonaa ruplaa.

Talousarvion tulopuolen muodostavat verot ja tulot valtion liikkeistä. Yhtenäisen maatalousveron tulee antaa 123 miljoonaa rpl.; elinkeinoveron 18 milj. rpl.; tulo- ja omaisuusveron 20 milj rpl.; tulli- ja aksiisimaksujen 104 milj. rpl.; rautateiden tulee antaa 193 milj. rpl.; posti- ja lennätinlaitoksen 16 milj. rpl. ja valtion teollisuuden, kaupan ja pankkien tulee antaa 18 milj. 700 tuhatta ruplaa.

Valtion menot tällä aikaa tekevät myös lähes 600 milj. ruplaa. Tästä summasta tulee rautateiden osalle 193 milj. rupl.; eri komisariaattien, kuten raha-, sisäkauppa-, työasiain sekä työläis- ja talonpoikaistarkastuksen komisariaattien ja keskustilastohallinnon ylläpitämiseksi lähes 28 miljoonaa ruplaa.

Teollisuuden rahastamiseksi tullaan myöntämään 16 milj. 326 tuhatta rpl., josta summasta tulee 4 milj. kivihiilituotannolle ja 7 ja puoli milj. metalliteollisuudelle. Kadon kärsineiden avustamiseksi on vahvistettu 18 milj. 120 tuhatta rpl. ja hätäaputöitä varten 6 milj. ruplaa.

400 henkilöä saanut surmansa Siperiassa

Moskova. — Siperiassa on riehunut harvinaisen ankara myrsky, mitä on seurannut ennen kuulumaton tulva. Kaksi kylää — Naamur ja Nikolajevak — on myrsky ja tulva pyyhkäissyt kokonaan pois kartalta. Onnettomuudessa on 400 henkilöä saanut surmansa.

I. W. W. liiton riitaisuuksien pyykkääminen

Chicago. — Industrial Workers of the Worldin konventsioni erotti kaikki nykyiseen järjestöriitaan sekaantuneet virkailijat. Konventsioni hyväksyi ponnen, jossa se kieltäytyi hyväksymästä kummankaan riitapuolen virkailijain toimenpiteitä, erottaen heidät ja valiten edustajista uuden väliaikaisen hallinnon.

Kolme edustajaa valittiin väliaikaiseen hallintoon, hoitamaan liiton asioita konventsionin määräysten mukaisesti siihen asti kunnes riitaisuudet kyetään sovittamaan. Täten on konventsioni päätöksellään erottanut sekä Tom Doyle ja Joe Fisherin, että myöskin Rowanin ja Bowermanin sekä heidän liittolaisensa.

Väliaikaisesti erotetuille virkailijoille ilmoitetaan virallisesti heidän erotuksestaan ja on päämajan palautettava teollisuusunioiden kirjat niiden hallinnoille. Päämaja tulee olemaan 1001 W. Madison St., jossa varsinainen päämaja on ennenkin sijainnut.

I. W. W. konventsionin istunnot ovat jälleen avoimet yleisölle, sen jälkeen kun kolmipäiväisten neuvottelujen jälkeen paikattu rauha saatiin aikaan Rowan-Bowerman ja toiselta puolen Doyle-Fisher ryhmäin välillä.

Ensimäisen avoimen istunnon suurin osa ajasta käytettiin komitean valintaan.

Kaksi edustajavaltakirjaa on hylätty, yksi kummankin ryhmän edustajalta, toinen hylätty valtakirja on Caesar Tabibin, jota syytettiin siitä, että hän on hyökännyt niitä I. W. W. jäseniä vastaan, jotka ottivat vastaan ehdonalaisen armahduksen. Toinen hylätty edustaja on Mike Sapper.

Persia rahapulassa

Moskova. — Persiassa oleva neuvostohallituksen lähettiläs Shoumitsky, joka on äskettäin Moskovassa, on selittänyt, että Persian hallituksen raha-asiat ovat nykyään sangen huonolla kannalla. Amerikalaiset neuvonantajat eivät ole löytäneet pelastusta maan rahataloudelle ja suunnitelmat 10,000,000 dollarin lainan saamiseksi Sinclair-yhtiön kautta öljykonsessionia vastaan ovat rauenneet tyhjiin.

Hondurasin taisteluissa kaatunut 600 miestä

San Salvador. — Tegucigalpasta, Hondurasista tänne tulleet tiedotukset kertovat, että kuusisataa on saanut surmansa ja useioita haavoittunut hallituksen ja vallankumouksellisten joukkojen välisessä taistelussa Ajuteriquessa.

Edelleen sanotaan tiedotuksessa, että hallituksen armeija marssii Ocotepeque nimistä kaupunkia kohden vallottaakseen sen takasin kapinallisilta.

Kapinan johtajan kenraali Ferreran sanotaan pakenevan Quatemalan rajaa kohden.

Puutavarakapitalisteille tulee tilaisuuksia

Quebec. — Quebecin metsähallitus tulee myymään huutokaupalla marraskuun loppupuolella metsistöjä Mannevillen, Trecessonin, Launayn, Malarticin, Varsan, Poulariesin, Destorin ja Barrauten piireissä Abitibin kaunteissa.

Konservatiivien vaalikokous hajosi «Punalipun» säveliin

Lontoo. — Vaalitaistelu Englannissa käy päivä päivältä katkerammaksi. Viime päivinä ovat useat vaalikokoukset päättyneet yleiseen sekamelskaan. Niinpä konservatiivien järjestämä kokous North Kensingtonissa oli pakotettu hajaantumaan kun kokoukseen saapunut yleisö otti aseman haltuunsa. Juuri kun vanhoillisten vaalipuhuja astui lavalle, nosti suuri osa kokousyleisöstä melun, niin että puhujan oli mahdoton päästä edes kunnolliseen alkuun. Konservativit yrittivät pelastaa asemansa julistamalla kokous päättyneeksi ja laulamalla kansallishymnin, mutta siihen vastasi kokouksessa ollut radikalinen aines kajahuttamalla "Punalipun."

Monissa muissa porvaripuolueiden vaalikokouksissa on tapahtunut samansuuntaisia kohtauksia, joka osottaa kansanjoukkojen yhä kasvavaa tyytymättömyyttä porvaripolitikoitsijoita kohtaan.

Hallitus merimiesten palkkojen kimpussa

Vancouver, B. C. — Canadan hallituksen kauppalaivoille yritetään alentaa muka kustannuksia pakoittamalla miesten tekemään pitempiä työpäiviä ilman ylitaikamaksua. Jos miehet osoittavat tyytymättömyyttä ruokaan ja olosuhteisiin laivoilla, joutuvat he sen johdosta mustalle listalle. Gray nimisellä laivalla on tämä uusi järjestelmä kaikkein ensinnä otettu käytäntöön. Tälle laivalle on pestattu miehiä $65 kuukausipalkalla ja pakoitettu sillä palkalla tekemään työtä, vaikka tämä on $5 vähemmän kuin millään muulla British Columbian laivalla maksetaan merimiehille. Tämä alennus on osa siitä suunnitelmasta, joka otetaan käyntiin hallituksen kaikilla kauppalaivoilla, että merimiehet pakoitetaan tekemään pitempiä työpäiviä ilman ylimaksua.

Jos joku miehistä uskaltaa vastustaa, hänet eroitetaan heti ensimäisessä satamassa ja asetetaan mustalle listalle.

Canadan hallitus on näihin saakka maksanut merimiehille ylitaikaa. Mutta nyt on otettu uudet määräykset käytäntöön, että mitään ylimaksua ei suoriteta. Kurjat olot vallitsevat yleensä näillä laivoilla. Siitä syystä puhkesi merimiesten lakko viime vuonna, mutta siinä epäonnistuttiin ja tämä kiristys on epäonnistuneen lakon seurausta.

Epäonnistuneen lakon jälkeen hallitus palkkasi erikoisen asiamiehen työntämään taisteluhaluiset unionistit pois kauppalaivoilta ja katsomaan, että niin vähän unionisteja kuin mahdollista pestataan laivain palvelukseen.

Ja hallituksen laivoista eroitettiin kaikki ne merimiehet, jotka moittivat ruokaa ja olosuhteita.

Mutta huolimatta epäonnistuneesta lakosta, on merimiesten unio kuitenkin pysynyt koossa. Siitä osaltaan annettakoon tunnustus sen toimivalle sihteerille W. Donaldson'ille. Union jäsenmäärä on kohonnut ja suurin osa rannikko ja valtameren laivain meriväestä on union jäsenyydessä.

Anatole Francen hautaus

Pariisi. — Quai Malaquaisissa, syntymätalonsa edustalla osotettiin Anatole Francelle koko Ranskan kansakunnan kunnianosotus. Roihuvien soihtujen ympäröivällä purppuraisella jalustalla lepäsi suuren keron ruumis maan huomatuimpien miesten pitäessä puheita, joissa he ylistivät häntä yhdeksi maailman mainittavimmaksi mieheksi.

Tilaisuus ei ollut tavallinen hautaustilaisuus. Ei ollut uskonnollisia seremonioita, ei kyyneleitä. Jotkut hänen aikalaisistaan ja läheisimmistä ystävistään tunsivat personallisen menetyksen surua, mutta tuhannet, jotka olivat saapuneet viimeisiä jäähyväisiä sanomaan, tekivät sen iloisina eikä surevina.

Ruumis oli asetettu Voltairen kuvapatsaan juurelle ja useista tuntui kuin Voltaire itse johtaisi surumenoja. Ensimmäisenä puhuja oli Gabriel Hanotaux, Ranskan Akademiasta. Hän sanoi muutamia mielenpainuvia sanoja Anatole Francen saavutuksista, hänen neroudestaan ja kielenkäytöstään. "Kansasta syntyneenä, hän halusi pysyä kansan keskuudessa, vaikka salongit häntä kumarsivat. Hänen surunsa oli siinä, että hänen käsivartensa eivät olleet kyllin suuret kokoamaan sydämelleen kaikki ihmislapset", sanoi hän.

Seuraavana puhujana oli Paul Painleve, edustajakamarin puheenjohtaja. Francois Albert puhui Ranskan hallituksen puolesta.

Kuinka monet tuhannet ihmiset näkivät Francen haudattavan Neuillyn hautausmaalle hänen isänsä ja äitinsä haudan, on mahdotonta arvioida. Viisi mailia pitkä katu oli täynnä väkeä, joka tuntikausia odotti tilaisuutta saada nähdä kuuluisan kirjailijan viimeisen matkan.

Vaikka hautaustilaisuus ei ollutkaan kansallinen saattoi presidentti Doumergue ja kaikki hallituksen jäsenet ruumista hautaan saakka. Kaikki poliittiset ja yhteiskunnalliset ryhmät olivat edustettuina ja melkein jokainen maa lähetti edustajansa välityksellä kukkaskimpun. Joseph Caillaux, entinen pääministeri oli saanut luvan tulla maanpakolaisuudestaan tähän tilaisuuteen.

Klanilaiset koettaneet hajottaa kokouksen Detroitissa

Detroit, Mich. — 15 minuutin kahakan jälkeen onnistuivat poliisit ajamaan Ku Klux Klanit ja heidän sympatiseeraajansa pois Arena Gardens nimisen kokouspaikan edustalta. Oklahoman entisen kuvernöörin Waltonin sihteerin piti puhua mainitussa haalissa aineesta: "Klanilainen hulluutus", vaan koettivat Klanit ja heidän sympatiseeraajansa saada kokouksen pidon ehkäistyksi rähinällään. Kaikki saatavilla olevat poliisit tuotiin paikalle.

Vähää ennen kello 8 käyttivät poliisit kaasupommeja hajottaakseen kokoontuneen klanijoukon. Yhtä miestä sattui pommi päähän ja mies loukkaantui sitä vaarallisesti.

Kokouksen alkaessa näytti joukko vielä olevan pahalla tuulella ja niissä rauhattomuuksia oli pelättävissä.

Vankilaan tuomittu pankkiiri arvokkaassa työssä

Moskova. — Alexander Krasnotshekoff, entinen pankkiiri, lakimies ja Kaukaisen Idän Tasavallan pääministeri, joka viime vuonna helmikuussa tuomittiin kuudeksi vuodeksi vankeuteen pankkiluoton annosta "nepin" miehille ja sukulaisilleen, on vankilassa kirjoittanut neljä kirjaa, joissa kosketellaan pankki- ja finanssiasioita.

Neuvostoviranomaiset ovat tarjonneet hänelle 2,000 dollaria jokaisesta kirjasta ja myös tointa valtion pankissa. Krasnotshekoff sanoo olevansa mielinmin vankilassa, jossa hän voi ansaita paremmin kuin vapaudessa. Hänen johdossaan on 120 venäläistä vankia, jotka valmistavat valokuvauslevyjä ja muita tarvikkeita. Näiden kanssa jakaa hän voitot määrätyn prosentin siirtyessä valtiolle.

Hänen ystävänsä arvelevat hänen pääsevän piakkoin vapaaksi.

Moskovan väkiluku 1,772,000

Moskova. — Juuri julaistujen virallisten tilastojen mukaan Moskovan väkiluku on viime vuoden ajalla lisääntynyt 11 prosentilla, ollen nyt 1,772,000. Ennen sotaa oli Moskovan väkiluku noin 200,000 vähemmän kuin mitä se on nykyään.

Syntyneisyysprosentti on nykyään suurempi kuin mitä se oli tsaarin aikoina, ollen nykyään 30 tuhatta kohti, kun sen sijaan tsaarihallituksen aikana syntyi keskimäärin 26.5 ihmistä tuhatta kohti.

Leningradin väkiluku on lisääntynyt 8.4 prosenttia viime vuoden ajalla.

Puola lähettänyt protestin Venäjälle

Warsova. — Moskovassa oleva Puolan lähettiläs on saanut tehtäväkseen alistaa protestin neuvostohallitukselle niiden oletettujen hyökkäysten johdosta, jotka Puolan hallitus väittää tapahtuneen heidän rajallaan virkailijaa vastaan Neuvosto-Venäjällä. Puolan viranomaisten tietämän mukaan Puolan lähetystön sihteeri Adam Tarnowski ja tarkorvauskomissionin jäsen Morewski ovat joutuneet pahoinpitelyn alaiseksi Leningradissa muutama päivä sitten ja [illegible] jäsentä pitäisi kohdeltavaksi kavakovaraisesti jossakin muuttajalla.

Sotavoimia liikehtii öljyalueiden kontrollin tähden

Rooma. — Rooman sanomalehdet lietsovat Englannin ja Turkin välisen sodan pelkoa.

Messagero-lehden Pariisin kirjeenvaihtaja kertoo, että koko brittiläinen Välimeren sotalaivasto on kiireesti kokoontunut Maltaan, mutta mitä tarkotusta varten sitä ei ole selvitetty. Kirjeenvaihtaja lisää, että Britannian Atlannin sotalaivasto saapuu Triestiin lähitulevaisuudessa.

Il Piccolo-lehti taasen kertoo saaneensa Konstantinopolista tiedotuksen, jossa kerrotaan, että Turkin armeijan kaikkien luokkain mobiliseeraus on täydelleen toimitettu "nähtävästi silmälläpitäen yhteenottoa Englannin kanssa."

Viimeksi mainittu lehti kertoo, että Moskovassa ollaan sitä mieltä, että sodan puhjetessa Venäjä tulisi asettumaan Turkin puolelle.

• • •

Suur-Britannia ja Turkki ovat jättäneet riitaisuutensa Irakin rajan ja Mosulin öljyalueiden suhteen Kansainliiton ratkaistavaksi ja on Kansainliiton ylimääräinen kokous kutsuttu ensi maanantaiksi koolle Brysseliin neuvottelemaan asiasta. — Näiden neuvottelujen "puolueettomuutta" ja "oikeudellisuutta" Suur-Britannia nähtävästi painostaa mahtavalla merivarustuksillaan.

Kutomotyöläisten asema Intiassa

Intiassa on kaksi miljoonakaupunkia, Bombay ja Kalkutta. Edellinen on puuvillateollisuuden, jälkimäinen puuteollisuuden keskus. Eräissä toisissakin kaupungeissa harjoitetaan puuvillateollisuutta, Cawnboressa taas villateollisuutta. Niin hyvin juutti- kuin puuvillateollisuus tuottaa suurta voittoa, ja nousee vuosittainen jaettava voitto kaksi kertaa niin suureen määrään kuin palkat. Kutomatehtaiden enemmistö kuuluu intialaisille ja johtavat nämä niitä. Noin 60 pros. juutitehtaisiin kiinnitetyistä pääomista on alkuasukkaiden mutta johto on pääasiassa skotlantilaisten käsissä.

Tehdastyöläiset värvätään maanviljelysalueilta, joissa työtätekeväin maatilkkuja ei voida laajentaa perheen kasvun mukaan. Useimmassa tapauksessa lähtee perheenisä yksin tehtaaseen ja jättää vaimonsa kotiin. Keskimääräinen päiväpalkka oli toukokuussa 1921 noin 25 senttiä. Alokas saa kuitenkin vain puolet mainitusta määrästä mutta hänen on odotettava viikkokausia, ennenkuin saa ensimäisen palkkansa. Palkat maksetaan kuukausittain ja kunkin kuukauden palkka vasta seuraavan kuun puolivälissä, minkä vuoksi työläisten on uurastettava kuusi viikkoa, ennenkuin saavat ensimäisen palkkansa. Täten joutuu vasta-alkaja tietysti velkoihin. Hän saa tosin kauppiaalta luottoa hankkiakseen tarvitsemansa riisin, mutta tämä luotto käy hänelle kalliiksi. Tavallisesti joutuu hän elinijäkseen velkoihin. Muudan tehtaanjohtaja, jolla oli käytössään 6,000 työläistä, vastasi kysymykseen, kuinka monella hänen työläisistään oli velkoja: "Kaikki ovat velassa."

Sen jälkeen kun tehtaissa on alettu käyttää naistyövoimaa, ottavat talonpojat vaimonsakin mukanaan. Tässä tapauksessa on työläisten vuokrattava asunto; yksinään voi hän sen sijaan maata paljaan taivaan alla. Asunnot ovat vaikeasti hankittavissa ja kiskotaan niistä korkeata vuokraa. Kolme neljännestä kaikista Bombayn lapsista syntyy asunnoissa, jotka käsittävät vain yhden huoneen — ja tätäkin huonetta asuu monta perhettä, jopa välistä kuusikin perhettä. Ei sen vuoksi ole ihmettelemistä, että suurin osa Bombayssa syntyneistä lapsista kuolee ensimäisenä elinvuotenaan.

Kuten tunnettua, on Bombayn ja muissakin teollisuuskeskuksissa ollut monia suuria työtaisteluja, joilla työläiset ovat koettaneet parantaa luonnottoman raskaita elinsuhteitaan, mutta ovat nämä taistelut aina päättyneet työläisten tappiolla, kun Englannin siirtomaahallitus on antanut sotilaansa työkiskurien käytettäväksi.

Montrealin hirttotuomiot

Montreal. — Montrealissa tehdyn pankkiryöväyksen yhteydessä tapahtuneen murhan johdosta hirtettäväksi tuomittua viittä miestä ei näytä enään mikään pelastavan hirsipuusta, joskin kuudennen tuomion täytäntöönpanoa on siirretty tuonnemmaksi. Kun on ollut puhetta, että ministeristö tulisi ottamaan kuolemaantuomittujen Morellin, Serafinin, Valentinon, Frankin ja Gambinon vetoomukset uudelleen käsiteltäväksi, on asianomaiselta taholta Ottawasta tiedotettu, että uutta käsittelyä ei tule enään tapahtumaan. Näin ollen alkuperäinen tuomio näiden miesten hirttämisestä perjantai aamuna on edelleen viimeinen sana heidän jutussaan.

Jutun yhteydessä on myöskin kierrellyt huhuja, että viranomaiset olisivat päässeet perille virallisen hirttäjän Ellisin kaappaausyrityksistä, jolla keinoin pitäisi olleen tarkotus saada hirttämisiä lykkäytetyksi. Viranomaiset eivät kuitenkaan ole ottaneet näitä huhuja vakavammalta kannalta.

Hirttolavat ja muut toimenpiteet tuomion täytäntöön panemiseksi ovat kaikin päin valmiit.

Pariisi. — Pääministeri Herriot on ilmottanut uudelleen täällä olevalle Rumanian edustajalle, että Ranska ei tule antamaan enempi lainaa Rumanialle. Rumanian hallituksen taholta on selitetty Ranskalle, että lainan takeeksi tullaan antamaan varmoja takeita ja etuisuuksia, mutta siitä huolimatta Ranskan hallitus on pysynyt päätöksessään ei lainata enempi rahoja Rumanialle, varsinkin kun omankin maan raha-asiat ovat heikolla pohjalla.

Kun Suomen porvarit tarjosivat apuaan Judenitshille

Boris Savinkovin tunnuspuhe Neuvosto-Venäjän korkeimman oikeuden edessä sisälsi runsaasti mielenkiintoisia asioita. Se veti verhoa niiden vehkeilyjen edestä, jotka maailman luokkatietoinen työväestö kyllä tiesi, mutta joitten avoin kertominen oikeuden pöytäkirjaan oli kuitenkin huomattava asia, kun sen suoritti mies, joka oli näitten vehkeilyjen keskuksissa mukana ollut.

Savinkovin tunnustuspuheessa oli m. m. kohta, joka osotti millä tavalla Suomen valkoiset kenraalinsa Mannerheimin kautta tarjoutuivat auttamaan Judenitshiä hänen hyökätessään silloin punaista Pietaria vastaan. Tämä kohta sietää erikoisen huomionsa.

Kerrottuaan kuinka venäläiset vastavallankumoukselliset kenraalit olivat kateellisia toisilleen — niin kertoo Leningradin Vapaus — riitelivät keskenään ja tahtoivat kukin muodostaa oman hallituksensa, selittää Savinkov, kuinka lahtarikenraali Mannerheim tarjosi suomalaisten lahtarien apua yritykseen.

Savinkov sanoo: "Tähän aikaan Suomi esitti, että jos Koltshak tunnustaa Suomen riippumattomuuden (sillä Koltshak oli tässä kysymyksessä aivan peräänantamaton), niin suomalaiset voivat lähettää sotaväkensä avustamaan Judenitshiä. Tätä varten saapui Pariisiin kenraali Mannerheim. Hän esitti valmiin suunnitelman, johon sisältyi pyyntö siitä, että Koltshak tunnustaisi Suomen niissä rajoissa, jotka sillä olivat ja Petsamoon pienen satamaan pohjoisessa." Mutta mitä tapahtui tätä kysymystä selvitellessä — se ei ole kaskua. Sasonov ilmoitti: "Me tulemme toimeen ilman heitä, sillä Denikin tulee kahden viikon kuluttua olemaan Moskovassa." Näin olivat vakuutettuja, näin ne ymmärsivät tilanteen."

Noin kertoo Savinkov. Lahtarikenraali Mannerheim sai venäläisiltä vastavallankumouksellisilta kenraaleilta kalossin kuvan takapuoleensa. Ja se merkitsi myöskin sitä, että jos vastavallankumoukselliset olisivat päässeet valtaan Venäjällä niin olisivat he viipymättä komentaneet venäläiset työläiset ja talonpojat kukistamaan "itsenäisen" Suomen. Tämä oli Mannerheimille ja kumpp. päivän selvä totuus.

Kun näin oli asianlaita, kun Suomen valkoporvarit ja manttaalipösöt kerran varmasti tiesivät mikä kohtalo Suomen kansallista itsenäisyyttä — jonka työläisten ja talonpoikain neuvostovalta, lokakuun vallankumous, oli Suomelle auliisti lahjoittanut — odottaa, olisi luullut kaiken järjen mukaan valkosuomalaisten olevan avustamatta hyökkäyksiä sitä valtaa vastaan, joka sen itsenäisyyden on antanut, jos nimittäin Suomen kansallinen itsenäisyys on toden teolla niille jonkun arvoinen.

Mutta ei. Aivan päinvastoin on valkoinen Suomi menetellyt. Tämä seikka ei ole sitä estänyt aina ja jatkuvasti tukemasta kaikkia mahdollisia ja mahdottomia yrityksiä neuvostovaltaa vastaan. Se kaikki todistaa sitä, että Suomen kansallinen itsenäisyys ei ole porvareille minkään arvoinen asia. Ne huutavat siitä vain niin kauan kuin se sopii niiden luokkaetuihin. Kun tulee kysymys: luokkaedutko vai se kansallinen itsenäisyys, ei viimeksi mainittu paina mitään. Vain yksi ja ainoa pyrkimys niillä on: riistovaltansa säilyttäminen Suomen työväestön yli. Jos ne vain ajattelevat voivansa säilyttää riistovoudin aseman työläisten yli Suomessa, saa heidän mielestään kernaasti olla isäntänä siellä mikä vieras valta tahansa.

Vai eikö heidän historiansa tätä todista joka käänteessä? Eivätkö Suomen porvarit 1918 myyneet Suomen itsenäisyyttä Saksalle? Eivätkö ne hankkiutuneet importeeraamaan Saksasta kuningasta? Nämä historialliset tosiasiat ovat kumoamattomia ja kuvaavia. Ja kun kaiserivalta sitte kukistui Saksassa, mitä tekivät Suomen porvarit sitte? Riensivät alistamaan Suomen ententeläisten astinlaudaksi.

Työläisten riistäminen on porvarillisen "sivistyksen" A ja O. Se on vain sitä, eikä mitään muuta.

VAPAUS

Canadan suomalaisen työväestön äänenkannattaja, ilmestyy Sudburyssa, Ont., joka tiistai, torstai ja lauantai.
ONNI SAARI, vastaava. ARVO VAARA, toimitusapulainen.

VAPAUS (Liberty)
The only organ of Finnish Workers in Canada. Published in Sudbury, Ont., every Tuesday, Thursday and Saturday.

Advertising rates 40c per col. inch. Minimum charge for single insertion 75c. Discount on standing advertisement. The Vapaus is the best advertising medium among the Finnish People in Canada.

TILAUSHINNAT:
Canadaan yksi vk. $4.00, puoli vk. $2.25, kolme kk. $1.50 ja yksi kk. 75c.
Yhdysvaltoihin ja Suomeen, yksi vk. $5.50, puoli vk. $3.00 ja kolme kk. $1.75.
Tilauksia, joita ei seuraa raha, ei tulla lähettämään, paitsi asiamiesten joilla on takaukset.

Ilmoitushinta kerran julaistuista ilmoituksista 40c palstatuumalta. Suurista ilmoituksista sekä ilmoituksista, joiden tekstiä ei joka kerta muuteta, annetaan tuntuva alennus. Kuolonilmoitukset $2.00 kerta ja 50c lisää jokaiselta muistovärssyltä. Nimenmuutto-ilmoitukset 50c kerta, $1.00 kolme kertaa. Avioeroilmoitukset $2.00 kerta, $3.00 kaksi kertaa. Syntymäilmoitukset $1.00 kerta. Halutaantieto- ja osoteilmoitukset 50c kerta. $1.00 kolme kertaa. Tilapäisilmoituksista pitää raha seurata mukana.

Tiistain lehteen aijotut ilmoitukset pitää olla konttorissa lauantaina, torstain lehteen tiistaina ja lauantain lehteen torstaina kello 3.

Registered at the Post Office Department, Ottawa, as second class matter.

Vapauden konttori ja toimitus: Liberty Bldg Lorne St. Puhelin 1038. Postiosote: Box 69, Sudbury, Ont.

Jos ette milloin tahansa saa vastausta ensimäiseen kirjeeseenne, kirjoittakaa uudelleen liikkeenhoitajalle persoonallisella nimellä.
J. V. KANNASTO, Liikkeenhoitaja.

Yhteiskunnallisten skandaalien aika

Canadassakaan ei vetele enään se, että olkapäitä kohautellen sääli suupielessä puhutaan Yhdysvaltain tai muiden maiden poliittisista tai taloudellisista skandaaleista. Yhteiskunnalliset mätäpaiseet ovat nopeasti astumassa tässäkin maassa päivänjärjestykseen.

Vastikään Hamiltonissa, Ont., paljastunut veroskandaali osottaa kuinka nopeasti porvarillinen huijaus ja mädännäisyys on juurtumassa hallituslaitoksiin ja yleisten asioiden hoitoon. Eräät kaupungin verovirkailijat rakentavat säännöllisen salaisen koneiston, jonka kautta tehtään sopimus kaupungin huomattavien kansalaisten kanssa verojen suorittamisesta siten, että veronmaksaja pääsee helpommalla verostaan kun suostuu tasaamaan vissin osan veronkantajan kanssa. Lukuisat liikemiehet ovat tämän salaliiton kautta säästäneet satoja dollareita itselleen vuosittain samalla kun verovirkailijat ovat käärineet tuhansia dollareita yleisiä varoja taskuihinsa. Samalla aikaa kun varakkaitten kanssa vehkeiltiin näissä roskaisissa juonissa, on työläisiä, jotka vuosien ponnistuksilla ovat saattaneet saamaan haltuunsa oman katon päällensä joko velaksi tai kokonaan omakseen, kohdeltu verosisioissa sitä ankarammin. Jos työläisten ei ole kurjista palkoistaan onnistunut säännöllisesti suorittaa kahdeksaksikoista tai parinkymmenen dollarin veroa säännöllisesti, on hänen kimppuunsa lähetetty heti oikeuden virkailija ulosmittauksen uhalla perimään verot. Ammattikähveltäjäin tyhjentämää kassaa on koetettu täyttää väkäväkisiä työläisiä kiristämällä.

Niin kunnallinen kuin kansallinenkin valtiollinen elämä on läpikotaisin porvarillisen mäsinapolitiikan saastuttama. Kaikkialla huijausta ja petosta, samalla kun «terveemmillään» ollessa vanhojen puolueiden toiminta kohdistuu keinottelumailman hyväksi.

Aikamme «yhteiskunnalliset skandaalit osottavat kuinka välttämätöntä on saada tämän maan yleisten asioiden hoitoon uutta verta. Sitä saadaan vain sellaisten puoluevoimain kautta, jotka syntyvät itse vähävälisten kansankerrosten tarpeista ja ihanteista. Samalla kun järjestään kaikkissa porvarillisissa maissa työtätekevien kerrosten luottamus vanhoihin porvaripuolueisiin ja niiden poliittikkaan järkkyy, aletaan tässäkin maassa käsittää vanhojen puolueorganisatsionien rinkurisuus ja mahdottomuus. Kysymys työtätekevien kerrosten omasta valtiollisesta puolueesta astuu väistämättömänä esille kaikkialla. Vain yhteiskunnalle hyödyllisten kerrosten oma politiikka on tekevä lopun niistä skandaaleista ja väärinkäytöksistä, johonka porvarillinen isännyys on tämänkin maan upottanut.

Jotakin hyvää Tanskasta

«Kansa, jolla on uskoa ja uskallusta ensiksi luopua aseistaan on voittava itselleen korkean aseman historiassa ja tulee se olemaan parahiten turvassa hyökkäyksiltä.» Näin lausui kerran englantilainen työväen johtomies Keir Hardie puheessaan.

Tämä hyvä neuvo on tällä kertaa löytänyt vastakaikunsa Tanskassa, jonka sosialidemokratinen hallitus on tehnyt esityksen armeijan ja laivaston hävittämisestä. Lakiehdotuksessa vaaditaan asevelvollisuuden poistamista, seisovan armeijan hävittämistä, joka korvattaisiin harvalukuisella rajavartijastolla. Samalla vaaditaan linnotusten hävittämistä ja laivatelakkain ja asepajojen luovuttamista valtiolle, joka tulisi järjestämään ne hyödyllisten tarvetavarain valmistamista varten. Sotalaivasto korvattaisiin yksinkertaisesti muutamilla rannikkolaivoilla. Lakiehdotus siis kertakaikkiaan tarkottaa sotalaitoksen lakkauttamista.

Hallitus puolustelee lakiehdotustaan sillä, ettei se voi sodan puhjetessa suuria valtakuntia aseellisilla voimillaan vastustaa. Raskaat sotilasmenot vain rasittavat kansantaloutta, vähentävät kansalaisten veronmaksukykyä tähdellisimpiä uhrauksia varten, samalla kun sotalaitos saattaa aikaan muutakin kiroustta ihmiselämälle.

Tämä Tanskan sosialistien ajama militarismivastainen suunta on herättänyt suurta vihaa ja levottomuutta porvariston piireissä. Vaatimus aseellisten voimien hävittämisestä pelottaa porvaristoa ainakin yhtä paljon sisäpoliittisista kuin ulkopoliittisistakin syistä. Porvaristo näkee tässä ohjelmassa suuren vaaran omille etuoikeuksilleen ja koko riistäjäluokan asemalle. Niinpä siis uutiset kertovatkin, että porvaristo on pannut liikkeelle kaikki voimansa näiden suunnitelmien kukistamiseksi.

Kun on ilmeistä, että porvaristo asettuu taistelemaan lakiehdotusta vastaan kontrolleeraamansa parlamentin ensimäisen kamarin, landstingin kautta, joka näin ollen joutuu taistelujalalle toista kamaria, Folketingia vastaan, on työväen piireissä jo annettu ymmärtää, että siinä tapauksessa tulee taistelu militarismia vastaan saamaan vaan entistä laajemman pohjan. Siinä tapauksessa nousee työväestö ratkaisevasti taistelujalalle itse landstingia vastaan, hävittämällä tämän vanhoilta ajoilta säilyneen herrain huoneen kokonaan tarpeettomana ja taantumuksellisena laitoksena. Tämä laitos on voinut säilyä tähän saakka ainoastaan sen kautta, ettei porvaristokaan ole katsonut vielä tarpeelliseksi luopua siihen liittyvistä traditsioneista, joiden mukaan landstingin tehtävänä on vain yksinkertaisesti ollut hyväksyä alahuoneen tekemät päätökset. Työväestön ja porvariston välinen sovittamaton ristiriita nähtävästi ajaa taantumuksen vetämään tämän laitoksen avoimesti pelkkien luokkapyyteittensä välikappaleeksi, josta luonnostaan joudutaan katsomaan kummanko laitokset kestävät ajan tuulissa, taantumuksen, vaiko edistyksen. Näin ollen Tanskassa esille noussut kiista sotalaitoksen hävittämisestä kietoo itseensä muitakin kokonaisia historiallisia laitoksia koskevia ja mullistavia kysymyksiä. Kumous vaanii porvarillista yhteiskuntaa sielläkin, missä sitä kaikkien vähemmän saatetaan odottaakaan.

Vaikka Tanskan työväestö hyökkääkin tällä kertaa militarismin laitoksia vastaan sosialidemokraatisen lipun merkeissä, on tämä toimenpide kaikkien järjestyneiden työläisten ystävien tunnustuksen arvoinen. Jospa Tanskan työläisen käsivarressa olisi riittävästi voimaa ja mielessä tarpeellinen vallankumouksellinen ryhti tässä uraauurtavassa otteessaan.

Politiikan uudet suuntaviivat

Yhtenä niistä suurista tekijöistä, mikä aiheuttaa työläisten keskuudessa pyrkimystä oman puolueen rakentamiseen, on ollut vallan keskittyminen kapitalistisessa hallituksessa, mikä on dramatisoinut ja tuonut selväpiirteisesti esiin ne luokkahallituksen tosiasiat, mitkä ovat tähän asti peittyneet porvarillisen hallituksen sokkeloihin. Sodan jälkeisenä aikana pakottivat kapitalistiluokan taloudelliset pulmat käsittelemään työläisiä yhä enemmän ja enemmän koko kansallisessa mittakaavassa ja käyttämään hallitusta sortotoimissa, missä siihen asti peitetyt voimat olivat olleet riittäviä. Keskittyneen valtiovallan häikäilemätön käyttäminen kapitalistien taholta on herättänyt työläisiä enemmän kuin mikään muu.

Merkillepantavin osotus, että asia siten on, nähdään kapitalistipuolueitten rajain särkymisessä. Sillä muutamien vuosien aikana on tullut varsin tavalliseksi asiaksi se, että nähdään porvaripuolueiden koneistojen yhdistyvän eri työläisten ja farmareitten ryhmien ehdokkaita vastaan. Itse porvaripolitikoitsijain täytyy myöntää, ettei mitään tärkeätä eroavaisuutta ole olemassa kapitalistipuolueitten välillä. Vanha poliittinen ryhmittyminen on tosiasiallisesti mennyt ja selväpäiset tilanteen tutkijat myöntävät, että seuraavat poliittiset ryhmittymät ilmenevät toiselta puolen porvariston ja toiselta puolen työläisten toisilleen vastakkaisina luokkataisteluleireinä.

Yhdysvaltain Venäjän tunnustamisehdot

Yhdysvaltain valtiosihteeri Hughes on selittänyt, ettei Yhdysvallat voi tunnustaa Neuvosto-Venäjää, ennenkuin Yhdysvaltain kommunistipuolue lopettaa vallankumouspropagandansa. Tämän kaikkein viimeisimmän ehdon johdosta kirjoittaa mainitun puolueen äänenkannattaja, ettei Hughes ole täysin rehellinen. Yhdysvaltain kapitalistit eivät ole toistaiseksi huolissaan maansa kommunistipuolueesta, vaan sen johdosta, että työläiset ovat edelleenkin vallassa Venäjällä vieläpä ilman pienintäkään heikentymisen merkkiä. Mitä Hughes vaatii, on että venäläisten työläisten olisi luovutettava maansa takaisin kapitalisteille. On kuitenkin olemassa toinenkin vaihtoehto: että Hughes muuttaa mielipidettä. Muidenkin maiden kapitalistit ovat olleet Hughesin kannalla, mutta muuttaneet mieltään ja tunnustaneet neuvostovallan ilman muuta, minkä vuoksi on jokseenkin ilmeistä, että Hughesin tulee vielä seuraamaan näiden esimerkkiä. Jos kohta hän nyt vielä rehentelee ja antaa Venäjän työläisten ymmärtää, että elleivät nämä luovu vallastaan, niin olkoot valmiina sotaan.

Hajaannuksen tilille

Ruotsin parlamenttivaaleja koskevissa uutisissa kerrotaan, että «Kommunistit ovat Tukholmassa menettäneet entisen paikkansa, johtuen se Kilblomin ja Höglundin välisistä riitaisuuksista, jotka johtivat, kuten tunnettua, puolueen kahtiajakaantumiseen.»

Työväenliike, vaikkapa jo kokenut ja kouluuntunutkin, on tulen arka keskinäisille riidoille ja hajaannuksille, mutta suuntariidat eivät ole niinkään vaarallisia niin kauan kuin ne eivät heikennä ja hajota työläisten voimia porvaristoa vastaan. Ruotsin sosialidemokraatit ja porvaristo ovat ilkkuneet kommunistien keskuudessa tapahtuneesta hajaannuksesta. Ruotsin vasemmistolaiset työläiset voivat lohduttaa itseään tukholmalaisen edustajapaikan menettämisessä sillä, että hajaannus oli heidän omaa työtään ja tämä häviö on siis heidän oman kylvönsä seuraus. Sivustakatsojain toivomuksena Ruotsin puoluepyykkiä seuratessa oli, ettei ainakaan lasta heitettäisi pesuveden mukana.

Puolustusrintamaan

"Eenempi miehiä kuin työpaikkoja." Joka puolelta maata kuuluu tuon saman lauseen kaiku, lauseen joka tarkottaa kärsimyksiä puutetta niille, jotka tuntevat sen tärkeyden. British Columbian kerrotaan olevan Canadan ainoan maakunnan, jossa työsuhteet ovat vilkastumaan päin. Mutta henkilö, joka kulkee Vancouverin kaduilla näkee sielläkin työnvälitystoimistojen ympärillä suuret miesjoukot odottelevan työnsaatimahdollisuutta. Jos siis työnsaantisuhteet British Columbiassa ovat paremmat kuin toisissa maakunnissa, niin täytyy tilanteen viimeksi mainituissa olla kerrassaan tukalan.

Huolimatta siitä, että tällainen tilanne vallitsee työn saannin suhteen, niin matkustavat hallituksen ja höyrylaivayhtiöiden lähettiläät Europan eri maissa varustettuna liikkuvainkuvain koneilla, kertoen niiden avulla havainnollisesti tämän maan kukoistavista olosuhteista. Sellaisten lähettiläiden kertomukset herättävät toivonsäteet köyhyyden ahdistamissa europalaisissa työläisissä, joille kerrotaan, että päästyään pois kotimaastaan heidän vastoinkäymisensä ovat lopussa.

Amerikan Yhdysvallat ovat sulkeneet ovensa siirtolaisuudelle sen tähden kun sen maan finanssiporhot, joilla on ensimäinen kiinnitys Europaan, voivat nyt riistää europalaisia työläisiä heidän kotimaassaankin, siten vapautuen heidän tänne kuljettamiskustannuksistaan. Mutta Canadan avoimena olevat ovet kutsuvat kaikkia, pieniä ja suuria saapumaan tänne.

On syytä epäillä tokko missään muualla maanpinnalla on olemassa työläisiä, joiden asema olisi huonompi kuin Canadan työläisten. Työväenliike on heikko ja taantumuksellinen. Mahtavat pääteollisuuden alat, joiden palveluksessa on suurin osa tämän maan työläisistä, ovat tykkänään järjestymättömiä. Siitä taasen on sellainen seuraus ettei kunnollista taistelua sen paremmin kun protestiakaan voida saada aikaan.

Maahantulevat siirtolaiset ovat "muukalaisia vieraana maalla", kykenemättömiä puhumaan maan kieltä, eivät tiedä mitään edessään olevista olosuhteista eivätkä myöskään siitä, mihin tarkotukseen heitä käytetään. Teollisuuslaitoksien omistajat käyttävät kaikkia näitä seikkoja hyväkseen antaen uusille siirtolaisille työtä toimeentulorajan alapuolella olevalla palkalla. Kielelliset ym. vaikeudet ehkäisevät siirtolaisia yhteistoiminnasta tämän maan varsinaisten työläisten kanssa.

Itämaalaisia on tänne tuotettu suurissa määrin aivan viime päiviin saakka. Heitä on käytetty valkoihoisen työläisen palkanpolkijana saataakseen hänen elintasonsa "kuli"-tasolle. Kun se on saatu aikaan niin tuotetaan tänne nyt valkeaihoisia työläisiä Europasta, maksetaan heille itämaalaisen palkkaa, mutta pannaan yksi heistä tekemään viiden tai kuuden japanilaisen tai kiinalaisen työn. Tällaista tapahtuu aivan meidän silmiämme edessä British Columbian puutavarateollisuuden sahalaitoksissa.

Mitä me tulemme tekemään tällaisen tilanteen suhteen? Se ei lainkaan riitä, että me yksinkertaisesti teemme havaintojamme määrätynlaisista asioista ja panemme ne mieleemme, emmekä sen jälkeen perusta niistä sen enempää. Tämä on tärkeä kysymys kaikille tämän maan työläisille. Vieläpä nekin, jotka eivät tule suoranaiseen kosketukseen sen kanssa, tulevat tuntemaan sen seuraukset epäsuorasti.

Yksikään työläinen ei voi eikä pääse väistämään tätä työväenluokan elintasoa vastaan kohdistettua hyökkäystä.

Jokaisessa maassa ja ilmanalassa, joissa yhteiset vaikeudet on kohdannut työläisiä, ovat he poikkeuksetta kokoontuneet yhteen, keskustelemaan yhteisistä probleemeistaan, päässeet niistä jonkunlaisiin päätöksiin ja yhdistyneet yhteen taistelemaan yhteistä vihollista vastaan. Joskus he ovat onnistuneet, joskus epäonnistuneet päämääräänsä pyrkiessään, mutta jokatapauksessa on kuitenkin aina hiukan edistetty. Yhteisten kokemuksiensa perusteella ovat he tehneet itselleen uusia taisteluaseita, peräänty essään ovat he oppineet tuntemaan erehdykset, kunnes tähän mennessä työn mahtava armeija on saatu rakennetuksi, joka, joskin hitaasti mutta varmaan edistyy ja taistelee siksi kunnes työläiset ovat saaneet kontrollin elämän välttämättömyyksien ylitse.

Jos Canadankin työläiset haluavat parantaa olosuhteitaan täytyy heidän seurata samaa taktiikkaa. Lahkojen ja ryhmäin, joilla jokaisella on omat mielipiteensä, täytyy antaa periksi sellaiselle yhteiselle ohjelmalle, jonka enemmistö voi hyväksyä. Sellainen ohjelma ei kylläkään koskaan tule tyydyttämään jokaisen ajatuksia ja mielihaluja, sellainen on inhimillinen mahdottomuus; mutta koska ei osa koskaan ole suurempi kuin kokonaisuus, niin myöskään ei osa voi koskaan nopeammin edistyä kuin koko joukko ja sen tähden täytyy meidän tyytyä kulkemaan joukon mukana. Jos järjestaytyminen merkitsee mitään niin se tarkottaa enemmistön määräysvaltaa, eri ryhmien alistumista suurempilukuisen joukon tahdon alle.

Meidän jotka työskentelemme puutavarateollisuudessa, täytyy myöskin oppia tämän seikan. Kellekään muulle sen oppiminen ei ole tarpeellisempaa. Nykyisessä puolijärjestyneessä tilassamme me joudumme puutavarayhtiöiden jokaisen mielihalun uhriksi, jotka saavat aineensa markkinoista, siirtolaisuussuunnitelmista y. m. Me voimme edistyä ainoastaan samassa tandissa kun työläiset toisissa teollisuusaloissa. Mutta sen sijaan, että me nykyään olisimme heidän mukanaan, auttaisimme heitä heidän taisteluissaan, me harraamme heitä vastaan, olemme ikäänkuin jarruna edistyksen pyörässä. Jos meillä on mielipideeroavaisuuksia taistelun muotoihin nähden, niin nämä mielipiteemme me voimme parhaiten saada kuuluville järjestöjen sisäpuolelta, sillä siellä ne tulevat paremmin kuuluville.

Canadan Metsätyöläisten Union päämääränä on järjestää riveihinsä kaikki tämän maan puutavarateollisuudessa työskentelevät työläiset, yhdistää voimansa toisten Canadassa olevien työväenjärjestöjen kanssa tarkotuksella parantaa jäsentensä yhteiskunnallista ja taloudellista tilannetta ja yleensä parantaa canadalaisten työläisten asemaa. Me uskomme, että työväenluokan, joka tuottaa kaiken rikkauden, tulisi saada työnsä täydet tulokset, mutta me tiedämme myöskin, että me voimme saada ne ainoastaan silloin kun toisetkin työläiset haluavat taistella työmme tuloksien täydellisen kontrollin puolesta. Niiden, jotka haluavat parantaa nykyistä asemaansa, tulee liittyä järjestömme riveihin ja vahvistaa puolustusrintamaa.

J. M. Clarke.

Vanhan intiaanikulttuurin muistomerkit

Amerikan löytöä, valtausta ja sen alkuasukkaiden, intiaanien, tuhoamista on yleensä totuttu vanhalta muistilta pitämään suurena kulttuuritekona. Intiaanit on yleensä kuviteltu ja kuvattu raaoiksi metsäläisiksi, pedoiksi, joiden hävittämisen paavikin aikoinaan julisti jumalalle otolliseksi teoksi — mikäli punaihoiset eivät kääntyneet ainoaan autuaaksi tekevään katolisen kirkon oppiin ja uskoon. Tätä jumalalle otollista hävitystyötä tekivätkin sitten espanjalaiset niin perinpohjaisesti, että Meksikon, Keski- ja Etelä-Amerikan intiaanien kulttuuriyhteiskunnat hävisivät ja heidän jälkeläisensä muuttuivat todellakin raakalaisiksi. Miltei vielä julmemmin suhtautuivat protestanttiset kirkkokunnat ja niiden jäsenet intiaaneihin, josta suhtautumisesta kertoo kaunopuheisesti se kauhea tosiasia, ettei niin suuressa maanosassa kuin Pohjois-Amerikassa ole enää kuin nimeksi sen alkuperäisiä punaihoisia asukkaita.

Mutta vähän kerrallaan on uskonnollinen suvaitsemattomuus vähentynyt, kirkkojen valta pienentynyt ja tieteellinen harrastus lisääntynyt. Lukuisat tutkijat ovat pyhittäneet elämänsä punaihoisen rodun menneisyyden tutkimiseen. Ja ihmeellisiä ovat ne tiedot, joita he ovat jo tähänkin asti tienneet meille kertoa.

Intiaanit eivät ole suinkaan kaikki olleet sivistymättömiä metsäläisiä, vaan oli heillä vielä Amerikan löydön aikana Meksikossa, Keski-Amerikassa, Etelä-Amerikan ylätasangoilla ja Pohjois-Amerikan eteläosissa suuria, mahtavia sivistyskeskuksia. Heidän kaupunkinsa olivat komeasti rakennettuja, niissä oli kivetyt kadut, vesijohdot, katuvalaistus y.m. laitokset, jotka Europan puolella siihen aikaan olivat miltei tuntemattomia. Elinkeinot olivat pitkälle kehittyneet. Kuivilla ylätasangoilla harjoitettiin tuottavaa maanviljelystä keinokastelun avulla. Käsiteollisuus kukoisti ja kauppa oli vilkasta eri kansojen välillä.

On itsestään selvää, että kansojen, jotka kykenivät luomaan näin monipuolisen kulttuurin, täytyi olla myöskin henkisesti aika korkealle kehittyneitä. Tästä puolesta on meidän nykyajan ihmisten kuitenkin vaikeampi saada selvää, sillä heidän kirjallisuuteensa on vielä verrattain vähän perehdytty. He käyttivät näet kuvakirjoitusta jota on vaikea oppia lukemaan, kun itse kieletkin ovat jo tyystin hävinneet. Mitä pidemmälle intiaanikaupunkien raunioiden tutkimus edistyy, sitä enemmän tietenkin saadaan tietoja myöskin eri intiaanikansojen sielunelämästä ja luonteesta.

Varsin mieltäkiinnittäviä tietoja ovat maailmalle aivan äskettäin antaneet englantilaiset tutkimusretkeilijät Mitchell Hegdes ja Gann, jotka ovat brittiläisestä Honduraksesta Keski-Amerikasta, löytäneet suuren rauniokaupungin, jota he arvelevat näillä seuduin asuneen maja-kansan rakentamaksi. Tohtori Gann on kertonut löydöstä m.m. seuraavaa:

"Nämä rauniot ovat Amerikan mantereen vanhimman sivistyksen muistomerkkejä. Jo 2000 vuotta sitten oli maja-kansan kulttuuri kehittynyt niin korkealle, että se kestää vertailun minkä muun kulttuurimuodon kanssa hyvänsä. Täällä on elänyt viisas kansa suurissa kaupungeissa. Se on harjoittanut yhteismetsästystä ja kalastusta ja viljellyt maata, joka oli kansan yhteisomaisuutta.

Nykyään elävät näiden korkealle kehittyneiden ihmisten jälkeläiset tiheissä aarniometsissä mitä alkeellisimmissa oloissa ja ovat menettäneet kaikki muistotkin muinaisesta mahtavuudenajastaan. He ovat surkuteltavia taantuvan kehityksen todistajia, taantumisen, joka alkoi 6:nnella vuosisadalla j. Kr., jolloin sodat ja taudit alkoivat tuhota heidän esi-isiensä suurenmoista valtiolaitosta. Kaupunki, jonka me nyt olemme löytäneet, on epäilemättä maja-kulttuurin vanhimpia. Se on melkein 1000 vuotta vanhempi kuin aikaisemmin tutkittu majalaisten kaupunki Chichen Itza (Meksikossa Yukatanin valtiossa).

Vaikkakin tarkempia tutkimuksia voidaan tehdä vasta sen jälkeen kun paksu maatumakerros on saatu raivatuksi pois, niin voitiin jo nytkin havaita että kaupunki on ollut suurempi kuin Chichen Itza, jonka asukasluku on laskettu noin 250,000 hengeksi.

Kaupungissa on suuri joukko valtavia kivipyramiideja, joiden rakentajat ovat olleet selvästi mongolilaista tyyppiä, mustatukkaisia lyhytkasvuisia, vankkarakenteisia ja erinomaisen älykkäitä. Pyramiidien alue käsittää 10—15 neliökilometriä. Niiden huipuille, joilla kuninkaiden ja ylimmäisten pappien palatsit sekä jumalien temppelit sijaitsivat, johtavat kiviportaat.

Pyramiidien ympärille oli sitten varsinainen kaupunki ryhmittynyt. Sen puusta rakennetuissa, palmulehvillä katetuissa taloissa asui kansa, jonka kätevyys näyttää olleen erittäin huomattava. He valmistavat taidokkaasti muovailtuja kultaesineitä ja kauniita veistoksia.

Myöskin tietopuolisessa suhteessa olivat nämä ihmiset hyvin kehittyneitä. Heidän tähtitieteelliset tietonsa herättävät ihmettelyä. Varsinaista ajanlaskua ovat he käyttäneet alkaen vuodesta 3250 ennen Kristusta. He jakoivat ajan 400-vuotisiin aikakausiin, eli "katuneihin" ja 20 vuoden jaksoihin eli "tuneihin", vuodessa oli 360 päivää, jotka oli jaettu 18:aan 20-päiväiseen kuukauteen.

Joutohetkinänsä näyttävät muinaiset majalaiset muun muassa viettäneen pelaamalla erilaisia pelejä, sillä on löydetty erilaisia esineitä, jotka viittaavat tähän suuntaan. Pelin juonta ei kuitenkaan ole vielä ehditty saada selville."

Näin kertoo toinen löydön tekijöistä. Ihmiskunta odottaa mielenkiinnolla jatkuvien tutkimusten tuloksia, sillä nämä vanhat kulttuurimuodot ja niiden häviäminen voivat tietopuolisen kiintoisuutensa ohella tarjota meille myöskin sellaista tietoa, jonka avulla käy mahdolliseksi nykyajan kulttuurin pelastaminen perikadosta, jonka pikaista tuloa Spengler ja monet muut pessimistiset filosofit ovat niin pontevasti ennustaneet.

Montrealin uutisia

Täältä Montrealista ei kenties ole Vapauden lukijoille paljon kuulunut mitään kun täällä ei ole mitään työväenjärjestöjä, vaikka eihän siitä ole kauan kun täällä ei ollut suomalaisiakaan. Nyt on ruvennut täällä sentään kummia kuulumaan, on perustettu Montrealin Suomalainen Seura.

Kaunis nimi, eikö totta, ja vielä enemmän kenties tykkäätte siitä, kun siihen kuulemma kaikki suomalaiset pääsevät, katsomatta väriin, siis sellainen suloinen seura, jota tuskin uskaltaa muuten kuin unissaan kuvitella, suojeluskuntalaiset lyövät veljenkättä punikkien kanssa ja punikit syleilevät suojeluskuntalaisia niin kuin omia veljiään.

Tälläisillä pimitysmeiningeillä lähtivät tämän kylän valkoiset heimoveljet narraamaan joitakin tietämättömiä työläisiä, sillä se on se lavaa tietoiselle työläiselle. Asiaa oli jo pohdittu oikein viikkokaupalla, eikä siitä lapsesta tahtonut sentään tulla mitään, sillä kovin vaikeat olivat synnytystuskat, tuskinpa siitä olisikaan tullut mitään jos ei valkoisen Suomen edustaja olisi ollut lääkärinä ja alkuunpanijana ja hänen rouvansa kätilönä. On vanha sananlasku: "Kun oikein tiukalle ottaa, niin kukkokin munii", kun oli kotvan aikaa kaakatettu ja kotkotettu, niin munikin kukko ensimäisen munan, odotettiin oikein kultaista munaa. Suomalainen Seura näettekös hommasi iltaman, oikein repäisevän avausjuhlan ja repäisevä siitä tulikin, sillä se repäisi ison kolon seuran kukkaroon, niin suuren ettei sinne jäänyt penniäkään — vaikka eihän siellä vielä tainnut mitään ollakaan. Mistä se loppu häviö, mintä ne juhlat aiheuttivat otetaan, on monelle arvoitus. Taitsaseuran jäsenistö lopultakin olla hyvin rikkaita ihmisiä, jos vain vielä sellaisia juhlia laittavat. Osanotto oli näet hyvin laimeaa siihen suureen juhlaan, ja kovin köyhäistä oli ohjelmakin, vaikka sitä oli esittämässä maan "parhaimmisto".

Kenties tässä lieneekin mainittuna seurasta kylliksi tällä kertaa. Kuulkaapas toverit työläiset, aijotteko ruveta aivan välinpitämättömiksi, eikö meidän tulisi alkaa myös toimimaan, ei mennä suojeluskuntalaisten seuraan, vaikka sillä olisi kuinka kaunis nimi hyvänsä. Emmehän me kuitenkaan voi lyödä veljenkättä heidän kanssaan eikä työläinen voi koskaan tuntea olevansa kotonaan seurassa, jossa kutsutaan toisiaan herroiksi ja rouviksi. Perustakaamme oma osasto, jossa voidaan toimia ja seurustella kuin toverit.

Montrealin punikki.

Eri paikkakunnilta

VERMILION RIVER, ONT.

Niin syksy on tullut ja talvi kai seuraa. Osaston toiminta täällä on hiljaista kun parhaat voimat ovat siirtyneet pois paikkakunnalta. Mutta toivotaan että taas kevään tullen saapuvat ja toiminta elpyy.

Me nuoret, jotka olemme aina paikan päällä päätimme pitää ohjelmaillamat lauantaina tämän k. 25 päivänä, että vanhemmat toverit saavat tulla huvittelemaan töittensä päätyttyä.

Niin muistakaa farmarit siirtää saunailtanne perjantaiksi ja saapukaa haalille. Siis siellä tavataan. — Raportteri.

LONG LAKE, ONT.

Jotain uutta on tulossa Long Laken haalilla t. k. 30 p. Silloin antaa kuuluisa viulunsoittaja Arvo Lindewall konsertin haalillamme. Toveri Lindewall, joka nykyään toimii Toronton osaston soiton johtajana, on monivuotinen puoluetoveri ja paljon esiintynyt Yhdysvaltain puolella, niin että varmaan saamme silloin kuulla tositaidetta.

Pankaapa kaikki mieleenne torstai, t. k. 30 p., ja saapukaa kaikin kuulemaan sillä viulunsoittoa emme ole tilaisuudessa usein kuulemaan. Paljon aikaa tanssille. — Lähemmin ilmoituksessa.

Sitten Creighton osaston toverit ovat luvanneet tulla vierailemaan taas haalillemme 2 p. marrask. He tuovat tullessaan kuulemma pari pientä kappaletta ja paljon muuta ohjelmaa. Silloin ei tietenkään kukaan myöskään voi pois jäädä, vaan kaikin riennämme katsomaan ja kuulemaan, mitä Creighton toverit ovat tuoneet meille nähtäväksi ja kuultavaksi. Siis näkemiin. Teidän — T. H.

DUNBLANE, SASK.

Osastomme toiminta on ollut viime aikoina kiitettävän ripeää, katsoen siihen kuinka synkin mielin ja pettyneinä farmarit vuodentyönsä saavat taas lopettaa. Isolta osaa vuodentulo ei ole farmarille vastannut hänen työkustannuksiaan, puhumattakaan vaivoista ja mitä hän on siihen aikaa menettänyt.

Näyttää kuitenkin siltä kuin paikkakuntamme suomalaiset farmarit (polsuja lukuunottamatta) aikoisivat evankeliumilla korvata mitä menettäneet ovat, koskapa paikkakunnallemme on hankittu kolme eri pappia eli evankeliumin "storage battereja", sillä ajattelin, että kai niiden jonkunmoisia battereja täytyy olla kun tarvitsevat viikon ajan täyttämisaikaa, voidakseen jonkun tunnin sunnuntaisin toimia. No niin, mene ja ymmärrä, sillä "herran tiet ovat tutkimattomat."

Vapauden no. 99, oli myös paikkakunnaltamme hyvin harhaanjohtava seputus nimimerkillä "Punikin haamu." Kirjottaja höpisee sisä-

Rahaa Suomeen

Kurssi

Smk. 39.00

Dollarista

Lähetyskulut:
40c lähetyksistä alle $30.00, 50c. lähetyksistä $30.00—$59.99 asti, 75c lähetyksistä $60.00—$99.99 ja $1.00 kaikilta $100.00 taikka sitä suuremmilta lähetyksiltä. Sähkösanomalähetyksille on kulut $3.50.

Torontossa ottaa rahavälityksiä vastaan S. G. Neil, 957 Broadview Ave.

Laivapilettejä myydään. Tiedustakaa pilettiasioita.

Vapaus

Box 69, Sudbury, Ont.

sistä riidoista jäsenistön keskeen, jota ei me osaston jäsenet tunne ensinkään, sillä osastomme jäsenten kesken vallitsee täydellinen yhteisymmärrys ja solidaarisuus. Vaikka onkin ulkopuolelta osaston ahkeraan koetettu saada aikaan sitä, mitä mainittu "haamu" ja uneksii näkevänsä.

Myös hän selvittää syntyneen riitteleyä erään soittajattaren takia, siksi että hän on ruvennut seurustelemaan meidän vastustajaimme kanssa. Sekin asia on päinvastoin. Mainittu toveritar on seurustellut vastustajaimme kanssa aikoja ennen joukkoomme liittymistä. Vaan liityttyään riveihimme taistelemaan proletaarien lipun juurella, hän omisti ja omaa selvät luokkarajat, tarvitsematta kenenkään väitellä sen päältä. Hän osaa kyllä antaa vastustajillemme sen kunnian kuin heille kuuluu.

Myös haamu kertoo jonkun entisen osastomme jäsenen siepanneen tuolin lyödäkseen sillä puheenjohtajaamme, hänen kehoittaessaan entisiä jäsentä yhtymään uudelleen osastoon. Kun viime osastomme kokouksessa oli keskustelua mainituista tuherruksesta, niin kävi ilmi, että se oli puheenjohtajallemme yhtä outo juttu, kuin muillekin osastomme jäsenille. Myös haamu väittää että on tullut lahtareita niin paljon, että emme ole niitä enää yrittäneetkään tutkia. Tosin on tänne tullut lahareita useoita, vaan olemme kaikki tutkineet, jotka ovat joukkoomme pyrkineet ja tulemme edelleenkin sen tekemään kaikkia niihin nähden, jotka toveriseuraamme etsivät. — C. Waara.

Sota

Sota on kieltämättä yksi kaikkein vaikeimpia vitsauksia, mikä jotakin kansaa voi kohdata. Se tallaa alleen sekä yksilöiden että koko kansakunnan henkisen ja aineellisen kulttuurin, levittää ympärilleen kauhua ja hävitystä ja katkoo kaikki ne monet niitä siteitä, joita rauhallinen työ on kansain välillä synnyttänyt. Sodan pahimpina synnyttäjinä ovat aina olleet kansalliskiihko, imperialismi ja kapitalistinen riistohalu. Sentähden onkin sosialismi kaikissa maissa joutunut taistelemaan noita kaikkia vastaan ja sillä toiminnallaan tuottanut paljon hyvää sotien vastustamiseksi. Sosialistit ovat siis luonostaan rauhanasian harrastajia, ja aatteeltaan ja platoonisesta rauhanrakkaudesta, vaan jo yhteiskunnallispoliittisten periaatteidensa vuoksi.

Kun uudenaikaiset keksinnöt ovat lisänneet kaikenlaisten murhakoneiden lukua, ovat sodan tuottamat kauheudet käyneet entistä hirvittävämmiksi. Entisajan sodat olivat vain lastenleikkiä nykyisiin verrattuina. Ja samalla kun sodan hävitykset ovat lisääntyneet, on yksilöjen ja kansain kärsimykset tulleet entistä hirvittävämmiksi. Eivätkä nämä kauheudet rajoitu vain niihin hirvittäviin teurastuksiin, joita tapahtuu sotakentillä, vaan yhtä paljon kärsimään myöskin rintaman takana. Vaimot ja lapset saavat myöskin tarkoin sodan kamalat seuraukset, kun perheen huoltajat temmataan pois ja ehkäpä heidän kotinsakin kauheasti hävitetään. Tämä koskee yhtä hyvin voittajamaata kuin voitettuakin. Molemmilla on sen niin suuri rasitus, ettei niiden sotakunnia, eivät mitkään sotakorvaukset voi sen tuhoisia seurauksia pois pyyhkiä.

Asian tekee vielä synkemmäksi se, että nykyisenä kapitalistisena kautena sota aloitetaan kylmästi harkitsevain, aineellista hyötyä tavoittelevain kapitalistien piirien riistoetujen vuoksi. Uusien rikkauksien hankkiminen, markkina-alueiden laajentaminen tai raaka-aineita antavien siirtomaiden hankkiminen on riittävä syy sodan aloittamiseen. Selvääkin selvempää on, että sellainen sota on vain kapitalistien etujen mukainen, vaikka ne kaikki tavallisesti verhotaan kansan yhteisen edun kauniilla vaipalla. Sellainen asekamppailu ei tuota työtätekevälle kansalle mitään hyötyä, mutta kyllä kärsimyksiä, tuhansien ja taas tuhansien ihmishenkien hukkaa ja arvaamattomien aineellisten arvojen menetystä. Kun asia on tällä tavalla yleensä kaikissa nykyaikaisissa sodissa joko suuremmassa tai pienemmässä määrässä, niin käskee työväenluokan oma etu sotia ja niiden syttymistä kaikin tavoin vastustamaan.

Nykyinen sukupolvi tuntee omalta kohdaltaan sodan vaatimat uhraukset niin läheisesti, että jokainen ymmärtää selvästi mitä kaikkea sota merkitsee. Vuosikausia kestänyt maailmansota vei rintamilla kymmeniä miljoonia ihmishenkiä, hävitti omaisuutta ja ihmisten koteja sekä loi kaikkien sotaan osaaottaneiden kansojen keskuuteen äärettömän määrän kurjuutta. Varsinkin köyhempien kansanluokkien kärsimykset olivat korvaamattomat. Kukaan järkevä ihminen ei voi toivoa sellaisen yhteisen onnettomuuden palaamista. Päinvastoin käskee järki kaikin keinoin työskentelemään sellaisen surkeuden toistumista vastaan. Siinä tarkoituksessa harjoitetaan valistustyötä ja työskennellään kansojen veljeyden luomiseksi, jotta sodat saataisiin muinaismuistojen joukkoon.

Leningrad tulvan vallassa

Tiistai, syyskuun 23 päivä valkeni Leningradissa myrskyn merkeissä. Ikäänkuin ujostellen itseänsä paljastava syysaamun aurinko ehti tuskin ensi säteensä herääväin kaupungin ylitse heittää, kun jo myrskyn pilvet peittivät taivaan ja ilma pimeni rankkasateen sameaan vellin.

Ilmatieteilijät olivat jo etukäteen mainituksi päiväksi ennustaneet sadetta ja myrskyä, mutta luonnonvoimain rajuus yllätti niin tiedemiehet kuin koko Leningraadin väestönkin.

Kolmen seutuvissa iltapäivällä alkoi mereltä Nevanjoukson suuntaan vastaan puhalteleva tuuli kiihtyä. Kadulla kulkijan piti jo natistaa takkinsa ja painaa hattunsa lujemmalle päähän. Siellä täällä puistoissa taittui tai kaatui juuriltaan jo hennompi puu. Ja kaiken aikaa puuskahtelivat vihaiset vihurit Nevalle, ja kaiken aikaa nousi sen vesi, nousi vähin erin, mutta lakkaamatta, sillä kiihtyvä tuuli ei antanut sen solua Suomenlahteen.

Tajuttiin, että kaupunki on tulvan vaarassa. Vaikkakin tuhoisaa tulvaa ei ollut ollut satakaan vuoteen ja vakavampaa kahteenkymmeneen vuoteen, niin kaiken varalta kaupungin valpas komendantti Fedorow määräsi kaikkiin kaupungin osiin erityiset kolmikot, joille annettiin mahdollisen vaaran varalta toimintaohjeet. Koko miliisi, sotilasosastot ja palokunta saatettiin näiden ohjeiden perustalla suojelu- ja avustuskuntoon. Eikä näihin toimenpiteisiin oltu ryhdytty suotta.

Kello 1:20 päivällä Pietaripaavalin linnoituksesta ammuttiin, jo historjan perinnäistapoihin kaupungin elämässä kuuluvat ensimäiset vaaran lähestymistä osoittavat laukaukset eivät jääneet läheskään ainuiksi. Kello 5:ttä lähetessä laukausten väliajat yhä lyhenivät, osoittaen veden nousun käyvän yhä uhkaavammaksi. Ja myrskykin riehui nyt äärimmäisen rajuna. Myrskyä seuranneet tiedemiehet ovat todenneet tuulen nopeuden olleen tällöin 34 metriä sekunnissa.

Tämä myrskyn rajuus pysähdytti Nevan juoksun kokonaan. Moikan kanava tulvi ensin yli äyräittensä. Ja pian itse Neva ylitti rantansa. Rantakadut peittyivät vedellä, poikkikadut valuivat eri suuntiin kiiruhtavina virtoina. Uritskin torin rakennukset (entinen talvipalatsi) ja Iisakin kirkko seisoivat synkkinä kuin yksinäiset merensaaret. Mutta tätä ennen oli jo suuri satama- ja alava ja laaja Vasiliostrovin piiri joutuneet villiintyneen veden huuhdeltavaksi ja kun tuo rajumyrsky oli muutaman tunnin näin puhallellut vettä palkeillaan, niin olivat koko Vasiliostrovin ja Pietarinpuolen kaupunginosien kadut sekä osa keskuspiirin, Viipurin ja Volodarskin kaupunginosien kaduista muuttuneet uivien, paikoiltansa ylös kohonneiden katupölkkyjen (Leningraadin kaduista on suuri osa tehty sementtipohjalle lasketusta pölkkyparketista), tulvan varaan joutuneiden halkojen, veneiden y. m. kaupungista mahdollisesti löytyvän pärrön kuljetuskanavastoksi.

Ja siellä täällä tarpoi matkalla yllätetty jalkamies vedessä, puhisi vielä liikennettä ylläpitää koettava automobiili, laivan tavoin koettivat halkoa vettä raitiovaunut tai polskutti hevonen rattaiden edessä. Mutta vesi nousi yllättävän nopeasti. Jo oli vedessä automobiilin moottori, jo pysähtyivät raitiotievaunut, eikä kohta hevonenkaan voinut vetää rattaitaan. Kaikki liikenne oli yhtäkkiä kuollut. Joku uhkarohkea kulkija vajosi jo jossakin rantakadulla sillan korvassa kainaloitansa myöten, ja jokunen heikompi tulvan varaan uupuikin kadulla. Tulvan yllättämien ihmisten hukkumisvaaraa lisäsi vielä suuresti se, että veden alkaessa työntyä rakennusten alimpiin kerroksiin yksi ja toinen sähkölaitos oli räjähdysten pelossa pakotettu pysäyttämään toimintansa, joten Leningraad muuttui pimeäksi, sohisevaksi kanavalabyrintiksi.

Kaikille oli nyt liiaksi selvää, mikä onnettomuus Leningraadin oli kohdannut. Ja mitä kaikkia lisäonnettomuuksia ja vaaroja tulva voikaan aiheuttaa — niin varmaan ajatteli moni.

Mutta Leningraad otti onnettomuuden vastaan tyynesti ja miehuullisesti. Heti vaaran ensimäisistä hetkistä pitäen osoitti proletaarinen kaupunki lujan järjestyneisyytensä ja tyyneytensä. Edellämainittujen eri kaupunginosien kolmikoiden toimesta mobilisoitiin kommunistit ja nuorisoliittolaiset, miliisin, sotilasosastojen, sotakoulujen kurssilaisten, sapöörien ja sotainsinöörien avuksi.

Kaupungin suojeluksen keskuksen, kaupungin komendantin ja eri kaupunginosien eri kolmikkojen välillä oli äkkinäinen tulva kuitenkin saanut katkaistuksi yhteyden. Mutta äärimmäisen vaikeista oloista huolimatta tämä pian kuitenkin palautettiin jälleen. Vedessä kahlaten, uimasillaan aivan usein suuressa hengenvaarassa, saapuivat lähetit toinen toisensa perään. Ja nyt saikin pelastustyö koko kaupungissa yhtenäisen leiman. Säännöllisesti ratsastivat ratsuposastot katuja pitkin "kalastaen" aitojen päällä, puihin y.m. vettä pakoon kiivenneitä ihmisiä. Ja missä ei enää ratsumiehet voineet auttaa, siellä partulloivat venekommunisti kunnat, pelastaen hädässäolevia ja ankarasti valvoen, etteivät miljoona-kaupungin yhäkin lukuisat roskaainekset, tavalliset rosvot ja ryövärit sekä mahdolliset vastavallankumoukselliset jätteet voineet luonnonvoimain aiheuttamaa onnettomuutta hyväksensä käyttäen yrittää tehdä mustia tihutöitänsä.

Kun näin kaupungin suojelu oli saatu mahdollisimman täydellisesti järjestetyksi, siirtyi suojelustyön pääkeskus Smolnaan, missä VKP:n Läänin komitea ja Läänin toimeenpaneva komitea pitivät istuntonsa. Huolehtimaan kaupungin kaikinpuolisesta niin elintarpeihin kuin järjestykseen y.m. nähden valittiin erityinen kolmihenkinen komitea, johon tuli m. m. kaupungin komendantti. Samalla antoi läänin toimeenpaneva komitea väestölle yleisen selostuksen tapahtumista sekä julkaisi pakollisia, onnettomuuden seurausten pikaista poistamista tarkoittavia määräyksiä. Pakollisissa määräyksissä velvoitettiin ravintolat antamaan onnettomuuden läheisyydessä tulvasta kärsimään joutuneen väestönosan lapsille ilmaisia aamiaisia ja päivällisiä; kaikki ne kauppiaat, jotka korottavat elintarpeiden hintoja tai eivät myy varastojansa, saatetaan ankaraan edesvastuuseen; leipäpulan poistamiseksi on tulvasta kärsimättä jääneiden leipomoiden lisättävä tuotantonsa kaksinkertaiseksi j.n.e. Samalla on läänin toimeenpaneva komitea määrännyt tulvasta kärsimään joutuneen väestönosan avustamiseksi.

Leningraadissa elettiin tulvan jälkeen sotatilassa. "Sotatilan" olemassaoloa ei kaupungissa lainkaan huomaa. Onnettomuuspäivän jälkeisen päivän myöhäisellä illalla kihisee katuelämä tavalliseen tapaansa. Mitään liikuntarajoituksia ei näet ole. Ovatpa kaikki kahvilat, ravintolat ja elintarvekaupat pakoitetut olemaan auki klo 12 asti yöllä, jotta mahdollisesti myöhästynyt ruuan hankkija saa tarpeensa tyydytetyksi. Osittaisen pimeyden kaupungissa vielä vallitessa on varkauksien ja ryöstöjen ehkäisemiseksi miliisivartioston apuna kaduilla sotilaspatrulleja.

Leningraadissa, 24 päivänä syyskuuta, 1924.

Kusti.

Teollisuuskriisi Ruotsissa

Vaikka työttömyystilastot Ruotsissa ovatkin puutteelliset, voidaan kuitenkin nykyään varmuudella todeta työttömyyden viime aikoina kasvaneen. Viralliset ja muut raportit osoittavat, että kapitalistit ovat huolissaan markkinain huonontumisesta ulkomailla, ja sanomalehdet kertovat tuon tuostakin tuotannon lakkautuksista ja rajoituksista m. m. rautaruukeissa, kaivoksissa ja kutomotehtaissa. On muuten aivan luonnollista, että kriisin kärjistyminen koskee ensi kädessä näitä teollisuusaloja, nim. vientiteollisuutta.

Metallityöläisliitossa asiassa tehtyyn kyselyyn on saatu vastauksesta, että työttömäin lukumäärä oli 5,000 vaiheilla, suurin osa näistä rautaruukkien työläisiä. Vain 41 pros. kaikista maasuoneista on tätä nykyä käynnissä. Koneteollisuudessakin on havaittavissa huonontumista. Tämän teollisuusalan työläisiä on viime vuosina erotettu joukottain. 1920 nousi alan työläisten lukumäärä pyöreissä luvuissa 60,000 ja nyt on näitä 40,000.

On tällöin selvää, että myös kaivosteollisuudessa vallitsee työttömyyttä. Kaivosteollisuustyöläisten liitto ilmoittaa, että kaivosteollisuudessa nyt työskenteli 30—40 pros. vähemmän työläisiä kuin tavallisissa oloissa. Vain Kirunassa on työt täydessä käynnissä, kun taas Keski-Ruotsin kaivoskentillä ei ollut mitään menekkimahdollisuuksia ulkomailla.

Sahateollisuuden työolot ovat niinikään huonontuneet ja vallitsee alan työläisten keskuudessa suuri työttömyys ja hätä. Teollisuudella on varsin vähän myyntimahdollisuuksia. Heinäk. 1 p:nä oli sahateollisuudessa 2,273 työtöntä, määrä, mikä tämän jälkeen lienee huomattavasti kohonnut.

Karkeis- ja tehdastyöläisliiton jäsenistö on kuitenkin tällähaavaa suurimman työttömyyden ja hädän uhrina. Mikä tässä suhteessa enimten pistää silmään, on tulitikkutyöläisten hätätilanne. Useimmat näistä ovat vuosikausia työskennelleet lyhennetyllä työajalla, mutta viime aikoina on myös näkynyt tietoja erottamisista. Tulitikkutyöläisten kurjuuden aiheuttajana on alan kapitalistien erikoislaatuinen isänmaallisuus. Näillä näet on tehtaita ulkomaillakin, ja kun työvoima niissä maissa halvempaa, aletaan niissä harjoittaa tuotantoa yhä suuremmassa laajuudessa, samaan aikaan kun alan työläiset omassa maassa joutuvat työttömäksi taikka lasketaan näiden palkkoja entisestäänkin. Jo pari vuotta sitten mainittiin alan työläisten kurjuutta valaisevana esimerkkinä, kuinka ei enään tulitikkutehtaiden työläisistä ollut yksikään kyennyt suorittamaan verojaan. Ja tämän jälkeen ovat alan työolot entisestäänkin huonontuneet. Työttömäin luku karkeis- ja tehdastyöläisliitossa oli heinäk. 1 p:nä 2,590, mutta on luku myöhemmin noussut.

Kutomotuotteiden välikädet eivät suosi kotimaista teollisuutta, minkä vuoksi kutomotuotteiden lisääntynyt tuonti on huonontanut alan työläisten asemaa. Kun alan teollisuudessa on suuressa määrin harjoitettu rajoitettua tuotantoa, tavallisesti vain neljä päivää viikossa, niin arvaa, mikä hätätilanne vallitsee kutomotyöläisten keskuudessa. Kaiken lisäksi on myös suoritettu irtisanomisia.

Kaikkien ammattiliittojen työttömyystilasto osoitti heinäk. 1 p:nä 14,933 työttömyystapausta, mutta on luku sittemmin suurentunut. Kuinka vähän voidaan luottaa viralliseen työttömyystilastoon, näkyy siitä, että sen työttömyysnumero oli heinäk. 31 p:nä vain 4,750!

Kun tämän lisäksi otetaan lukuun suunnaton joukkotyöttömyys monissa muissa maissa, niin havaitaan, kuinka tolkutonta on puhe lähestyvistä "paremmista ajoista." Maissa, joissa on huomattavissa teollisuuden tilapäistä vakautumista, on tämä tapahtunut työläisten elinehtojen huonontamisen kautta. Tätä tietä koetetaan kapitalistinen talous saada jaloilleen niissäkin maissa, joissa työläisten elintaso on vielä jonkun verran korkeampi. Ei tarvitse muuta kuin lukea porvarislehtiä nähdäkseen, että kaikkialla pannaan luottamus Dawes-suunnitelmaan, mikä ei itse asiassa sisällä muuta kuin kansainvälisen proletariaatin hiestytysuunnitelman. Ja tämän sovelluttamista on jo korostettu ruotsalaisissakin kapitalistilehdissä.

Kutomotyöläisherrat havittelevat lisävoittoa.

Ruotsin kutomoteollisuudessa tämän vuoden loppuun voimassa oleva työsopimus on sanottu irti kummaltakin taholta. Työnantajat vaativat tuntipalkan alentamista 10 prosentilla ja erinäisiä muutoksia urakkapalkoissa.

Kutomotyöläistenliiton taholta taas vaaditaan tuntipalkan kohottamista: miesten 20 prosentilla ja naisten 25 prosentilla sekä urakkapalkkojen kohottamista 30—35 prosentilla.

On tietysti vaikeata edeltäpäin sanoa, miten tämä työsopimuskiista päättyy, mutta katsoen siihen, että kutomotyöläisliiton johto on kokonaan reformistien käsissä, on kutomotyöläisillä vaara vuobella, ettei kiistaa missään tapauksessa päästetä taistelun asteelle, mikä toisin sanoen merkitsee, että johto pitää minkälaista sopimusta tahansa yhteenottoa parempana.

Suomen uutisia

ULKOASIAINMINISTERIÖN PASSIOSASTO EVÄNNYT VENÄLÄISILTÄ PAINIJOILTA MAAHAN PÄÄSYN

Syyskuun 12 p:nä jätettiin Työväen Urheiluliiton puolesta anomus passiviisumin saannista kolmelle venäläiselle painijalle, jotka helsinkiläinen v.- ja u.-seura Jyry oli kutsunut kansainvälisiin painikilpailuihinsa 4—5—6 p:nä lokak. Anomuksen kohtaloa oli usean kerran kyselty ulkoasiainministeriön passiosastolta, vaan turhaan, sillä aina annettiin sama vastaus: kysykää huomenna uudestaan. Vastikään kävi kilpailujen järjestäjien ja liiton puolesta kaksi henkilöä tiedustamassa asiaa mainitun passiosaston päälliköltä, maist. Välikankaalta. Hän ilmoitti hyvin jyrkästi, ettei heillä ole syytä laskea maahan sellaisia henkilöitä. Syytä kielteiseen päätökseen kysyttäessä, alkoi hän selittää, ettei näillä urheilijoilla muka ole tarkoituksena urheilla, vaan "kommunistinen propaganda", jota varten he saapuvat Suomeen. Tiedustajien pyytäessä lähempiä selvityksiä, mitä propagandaa esim. juuri nyt kysymyksessäolevat henkilöt, nim. J. Ivanow ja V. Shelnin, harjoittivat viime keväänä Suomessa käydessään, ei maist. Välikangas kyennyt näyttämään mitään todisteita, vaan alkoi yhä edelleen pitää esitelmää "kommunistisesta propagandasta" ja mainitsi, että hän tulee käyttämään kaiken vaikutusvaltansa heidän maahan pääsynsä kieltämiseen.

Tuntuu kummalliselta tällainen määrätön "kommunismin" pelko valtion virastossa, jossa toki pitäisi käsitettämän, ettei maan kieltä taitamattomat urheilijat 4—5 päiväisen oleskelunsa aikana kykene mitään propagandaa harjoittamaan, jos siihen nyt kerta kaikkiaan on ollenkaan mahdollisuutta tai edes haluakaan.

Viimeaikaiset merkit ovatkin jo usein ennen viitanneet siihen, että valtion virastojen taholta pyritään vaikeuttamaan Työväen Urheiluliiton ja sen alaisten seurojen toimintaa. Nähtävästi tällä pyritään siihen, että työläisurheilijat saataisiin pakotetuksi, saadaksensa kilpailla, liittymään porvarillisten urheilijain kaikenkarvaiseen joukkoon.

ROSKANEN JUTTU OLLUT ESILLÄ LIMINGAN KÄRÄJILLÄ

Kevättalvella synnytti eräs tyrnäväläinen nainen kaksoiset, joista toinen kuitenkin kuoli elettyään vain lyhyemmän ajan. Jo ennen lasten syntymistä puhuttiin kylällä yleisesti, että nainen eläisi luvattomassa suhteessa veljensä talokas Olli Jämsänin kanssa, johtamatta liikkuneet huhut kuitenkaan mihinkään toimenpiteisiin viranomaisten puolelta.

Nyt on juttu ollut esillä Limingan käräjillä siinä muodossa, että kyseessä oleva nainen vaati veljeänsä tuomittavaksi maksamaan eläkettä heidän yhteiselle lapselleen, todistuttaen olleensa veljensä kanssa suhteissa. Vastaaja Olli Jämsän asiamies, huomattuaan todistukset sitoviksi, myönsikin todistukset oikeaksi. Tämän jälkeen tuomittiin vastaaja maksamaan sisarensa lapselle elatusta 200 markkaa kuukausittain, siksi kunnes lapsi täyttää määrätyn ajan.

Mikäli kerrotaan, on Jämsä poistunut kotipaikkakunnaltaan Kemin puoleen välttääkseen viranomaisten sekaantumisen asiaan. Lähtiessään Tyrnävältä on hän myynyt talonsa, niin kerrotaan, valekaupalla pojalleen, jota kauppaa kunnan viranomaiset koettavat nyt saada puretuksi sukurutsauksesta syntyneen lapsen eduksi.

Synnyttänyttä naista ei yleensä pidetä normaalisena.

OULUN KAUPPAKAMARIA EI MIELLYTÄ 8-TUNNIN TYÖAIKALAKI

Oulun Kauppakamari kokouksessaan hyväksyi asettamansa erikoisvaliokunnan laatiman Keskuskauppakamarille annettavan lausunnon, niistä ehdotuksista työaikaa koskevien lainsäännösten uudistamiseksi, jotka sisältyvät n.s. työaikakomitean mietintöön.

Kuten useat eri kauppakamarit aikaisemmin asettuu myös Oulun Kauppakamari lausunnossaan sille kannalle, että työaikalakia olisi muutettava siten, että se antaisi työnantajille lisää erinäisiä oikeuksia. Lausunnossa sanotaan, että työaikakomitean mietintöön, 4 pykälään, jossa sanotaan, että jos työaika yhtenä tai useampana viikon päivänä on kahdeksaa tuntia vähempi, työntekijää voidaan muina viikon päivinä pitää työssä enintään 8 ja puoli tuntia vuorokaudessa, ehdolla, ettei työtuntien luku viikossa tule 48 tuntia suuremmaksi, olisi tehtävä sellainen muutos, että yllä sanotussa tapauksessa sallittaisiin tehdä ainakin 9-tuntisia työpäiviä. Myöskin jokisuilla tukkien lajittelutöissä, pidetään 8-tuntista työpäivää "sopimattomana."

Lasten ja nuorten henkilöiden työtä säännöstelevistä määräyksistä sanotaan, että pitäisi ryhtyä miettimään lievennyksiä niiden suhteen, eikä, kuten nyt katsotaan tapahtuneen, niitä tiukennettava.

Kuten ylläolevasta ilmenee, on Oulun Kauppakamari asettunut sille kannalle, että nykyinen, vielä puutteellinen työaikalain säännöstely, olisi saatava yhä enemmän työnantajain etujen mukaiseksi, jota se kyllä on tarpeeksi paljon jo sellaisenakin, jollaisena se nyt on voimassa. Työläisille antaa tämä vakavaa ajattelemisen aihetta, sillä kaikilla pienillä muutoksilla tähtäävät työnantajat siihen, että lopuksi menettää 8-tunnin työaikalaki kaiken merkityksensä.

V. 1918 MUISTOJA VERESTETÄÄN

Viime huhtikuun 28 p:nä vangitsi etsivä keskuspolisi Loviisassa työmies Johan Ilmari Virtasen Helsingistä syytettynä avunannosta valtiopetokseen sekä sen yhteydessä tehtyyn kolmeen eri murhaan.

Tutkimusten jälkeen siirrettiin juttu Turun hovioikeuden tutkittavaksi ja katsoi hovioikeuden kanneviskaali oikeudelle jättämässään kannekirjelmässä selvillekäyneen, että Virtanen oli jo marrak. 1917 liittynyt järjestyskaartin Mäntsälässä sekä sittemmin varsinaisen kapinan alettua punakaartiin, jossa hän m. m. otti osaa erinäisiin rintamataisteluihin. Edelleen katsoi kanneviskaali selvitetyksi, että Virtanen oli helmikuun 26 ja 27 päivien välisenä yönnä v. 1918 Mäntsälän pitäjän Sääksjärven kylän ja kirkonkylän välisellä maantiellä yksissäneuvoin eräiden muiden punakaartilaisten kanssa ottanut ampumalla hengen Mäntsälän pitäjän Hermononkimaan kylästä kotoisin olleilta talolliselta Frans Henrik Ferdinand Palmistolta, itselliseltä Johan Jalmari Sinisalolta ja talollisenpoika Huvi Jalmari Aallolta, minkä vuoksi kanneviskaali vaati Virtasen tuomitsemista Rikoslain 11 luvun 2 ja 6 pykäläin, ja 21 luvun 1 pykälän nojalla osallisuudesta valtiopetokseen ja sen yhteydessä tehtyyn kolmeen murhaan.

Hovioikeus on antanut asiassa päätöksensä ja katsoo Virtasen syyksi jäävän osanoton kapinaan sekä sen, että hän vangittuaan toisten punakaartilaisten kanssa edellämainitut murhatut henkilöt, oli kuljettanut heitä, tietäen heitä vietävän surmattaviksi, mutta näyttämättä jääneen, että Virtanen olisi todella ottanut osaa Palmiston, Sinisalon ja Aallon murhaamiseen, minkä vuoksi hovioikeus on harkinnut oikeaksi tuomita Virtasen avunannosta valtiopetokseen ja samoin avunannosta sen yhteydessä tehtyyn kolmeen murhaan, pidettäväksi 12 vuotta kuritushuoneessa sekä sen jälkeen olemaan 12 vuotta kansalaisluottamusta vailla. Armahduskirjan nojalla on rangaistuksesta kuitenkin vähennetty 4 vuotta.

HAAKSIRIKKO KEITELEELLÄ

Kun hl. "Sorsa II' lähti tavalliselle vuorolleen Kymistä Suolalahteen ajoi se vanhalle sillan arkulle, sillä seurauksella, että laiva kaatui ja upposi muutamassa minuutissa. Vain laivan perä näkyy vedestä. Laivassa olleet 4 matkustajaa ja laivaväki pelastuivat, mutta lastina olleet huonekalut y.m. pilaantuivat. Kymin lauttausyhdistyksen höyrylaivat ovat ryhtyneet pelastustöihin.

ED. ROSENBERG'IN VASTALAUSE EDUSKUNNALLE

Eduskunnan porvarillisen enemmistön tekemää päätöstä vastaan, jonka nojalla edustaja Bruno Tenhuselta on evätty edustajaoikeus, tahdon merkitä vastalauseeni, koska pidän kyseenalaista päätöstä täysin lainvastaisena ja parlamenttaaristen oikeuksien törkeänä loukkauksena.

Tehdyn esityksen johdosta, että edustaja B. Tenhuselta kiellettäisiin oikeus olla edustajan toimessa, koska edustaja Tenhunen on Turun hovioikeuden lainvoimaa vailla olevan päätöksen kautta tuomittu kansalaisluottamuksensa menettäneeksi, saan lausua seuraavaa:

Ensiksikin on valtiopäiväjärjestyksen 5:n pykälän 1:n momentin 8:ssa kohdassa esitettyä käsitettä "laillinen tuomio" ehdottomasti ymmärrettävä siten, että se tarkoittaa sellaista oikeuden päätöstä, joka on lopullinen ja jota siis ei voida tavallista valitustietä toiseksi muuttaa. Sanalla "laillinen" ei muuten tulkittuna ole mitään käytännöllistä merkitystä, sillä siihen asti kunnes jokin tuomio on tullut lainvoipaiseksi, on sen laillisuus kyseenalainen. Asiaa ei muuta sekään, jos väitetään "laillisen tuomion" tarkoittavan laillisen oikeuslaitoksen antamaa päätöstä, sillä niin kauan kuin päätös on valituksenalainen, on kysymys siitäkin, onko päätös syntynyt laillisessa järjestyksessä ratkaisematta.

Toiseksi on otettava huomioon, että Eduskunta ei ole oikeutettu tekemään jonkun edustajan edustajaoikeuden riistämistä tarkoittavaa päätöstä mihinkään kestämättömään edellytykseen nojautuen, sillä sellainen menettely merkitsisi Eduskunnan päätäntövallan summittaista käyttämistä, josta voisi johtua sangen ikäviä seurauksia. Päättäessään evätä joltakin edustajalta edustajatoimen sellaisen oikeuden päätöksen nojalla, jonka laillisuus on valituksenalainen, voisi nimittäin olla seurauksena, että tuomion kumoutumisen tahi sen sisällön tahi perusteiden muuttamisen kautta asianomainen loppujen lopuksi ei kadottaisikaan laillisia oikeuksiaan ja vaalikelpoisuuttaan. Tästä johtuisi, että Eduskunnan tekemä ennakkopäätös saattaisi aikaan laittomuuden tilan, joka loukkaisi sekä edustajan että hänen valitsijainsa lainmukaisia parlamenttaarisia oikeuksia.

Tällainen Eduskunnan ennakkopäätös olisi senkin vuoksi epäjohdonmukainen, koska tuomion saanut henkilö ei missään tapauksessa menetä muitakaan oikeuksiaan, joiden nauttimisen ehtona on kansalaisluottamuksen omaaminen, ennenkuin tuomio lainvoimaisena pannaan täytäntöön.

.. KYLLÄ ON KÄSISSÄ JÄRJESTYKSEN PITO

Joku aika sitten kun Tainionkosken Niskalammilla asuva työläisvanhus R. Nuutinen oli matkalla kotiinsa eräänä iltana, tuli häntä vastaan pari paikkakunnan poliisia, jotka alkoivat ilman mitään aihetta mätkiä kepillä tuota 70 vuotista vanhusta, uhkaillen heillä olevan vallan tehdä mitä tahtovat. Asiasta on pidetty kuulustelu seuraavana päivänä tehtaan tirehtööri Lampenin toimesta, mutta eivät poliisit enää ole muistaneet tapahtumaa. Tällaiset järjestyksenvalvojat eivät luullaksemme ole tehtäviensä tasalla, sillä heidän pitäisi tarjota suojaa ja turvallisuutta, eikä päinvastoin.

RAAKALAISTEKO KIVENNAVALLA

V.k. alkupäivinä tapahtui Kivennavan Lipolassa lapsenmurha joka lapsen äidin kertomuksen mukaan on tapahtunut seuraavasti:

Kunnanhoidokki 24-vuotias raajarikko Selma Ilonen oli viime huhtik. 9 p:nä synnyttänyt lapsen jota hän oli hoitanut näihin asti luonaan. Noin pari viikkoa takaperin oli sitten samasta kylästä oleva taloll. poika Tuomas Savolainen, jota tyttö väittää lapsen isäksi, tullut illalla hänen luokseen ja istuttuaan jonkun aikaa lapsen luona, pyytänyt äitiä menemään sulkemaan ovea. Oven luona ollessaan oli äiti sitten kuullut lapsen kerran parkaisevan kovasti, jolloin Savolainen oli sanonut lähtevänsä pois koska lapsi rupeaa huutamaan ja talonväki huomaa hänen olevan siellä. Savolaisen mentyä oli äiti ruvennut tarkastamaan lasta, jolloin huomasi sen kuolleeksi, sekä suun ja vatsan kovin turvoksissa.

Selma Ilosen kertomuksen nojalla vangittiin Savolainen, mutta kieltää hän olevansa missään tekemisissä Ilosen kanssa. Todistuksia häntä vastaan kyllä löytyy. Noin kuukausi takaperin oli Savolainen käynyt lainaamassa sedältään ketunmyrkkyä, sanoen tappavansa koiran ja onpa eräs henkilö kertonut, että hän kesällä oli vienyt Savolaisen pyynnöstä Iloselle 500 mk. rahaa.

Savolainen on vasta viime kesänä mennyt naimisiin.

SEINÄJOEN—OULUN RATAOSAN RASKASKISKOITUS

Kuten tiedetään, aloitettiin n. pari vuotta sitten Seinäjoen—Oulun välisen rataosan kiskoitus raskaammilla, voimakkaampaa kuormitusta kestävillä kiskoilla. Kiskoitus on suunniteltu ensitilassa suorittaa Seinäjoen—Ylivieskan välillä ja myöhemmin loppuosalla Ylivieska Oulu.

Kiskoitus on edistynyt niin pitkälle, että kiskoittajat ovat päässeet sivuuttamaan Kauhavan aseman. Kiskoittaminen tälle syksylle ei lopu vielä tähän, vaan on aikomus päästä Härmään asti, jolloin vasta työt tältä syksyltä lopetetaan.

TULO- JA OMAISUUSVERO OULUN LÄÄNISSÄ

Tulo- ja omaisuusveron maksuun pantu määrä Oulun läänissä v:lta 1924 nousee eri kaupungeissa ja kihlakunnissa seuraaviin määriin:

Oulun kaupungissa 8,750,497:29 Raahessa 1,214,823:68; Kajaanissa 2,608,524:60; Torniossa 491,989:06 ja Kemissä 1,155,904:68.

Oulun kihlakunnassa: 1,518,016:-11; Saloisten kihlak. 1,934,470:38; Haapajärven kihlak. 827,481:16; Kajaanin kihlak. 1,213,063:60; Kemin kihlak. 6,306,910:10; ja Lapin kihlakunnassa 510,082:95. Yhteensä nousevat mainitut verot Smk. 26,531,703:07.

Eri paikkakuntain ilmotuksia

Ilmoitushinnat tässä osastossa ovat: Tilapäisilmottajilta 3 senttiä sana, vakituisilta, joiden ilmotus on kerran tai kahdesti viikossa samallaisena, 2 senttiä sana ja niiltä, joiden ilmotus on jatkuvasti samallaisena jokaisessa lehtemme ilmestyvässä numerossa, 1½ senttiä sana. Vähin ilmotusmaksu kerta ilmottaessa 50c ja seisovista 25c kerralta.

SUDBURYN ILMOTUKSIA:

SKANDINAVIAN HEALTH HOME
Hieromalaitos
Copper Cliffin tien varrella, ent. Proctorin haussi.
Erikoisala vatsa- ja sydänhieronta.
Huom.! 10 vuoden kokemus.
Ida ja Otto Ylönen,
Phone 1031. Bx 1111, Sudbury, Ont.

Sudburyn Luonnonparantola ja hieromalaitos ottaa vastaan sairaita. Huom.! Hyvää vatsahierontaa. 22 Monk St. Puhelin 272.
Mrs. Alma Aarnio.

FORT WILLIAM, ONT.

The Maine Tailoring Co. Naisten ja miesten räätäli. Suuri varasto kankaita. Myöskin välitämme House of Hobberlin pukuja ja palttoja $25.00 ja ylös. Puheli 1185 S.—201½ Simpson St., Fort William, Ontario.

C. A. Stenback, välittää ostajille ensiluokan lihaa, palvelus kaupungissa sekä linjoille nopea. Puhelin 742. 607 Simpson St., Fort William, Ont.

Kotileipomo valmistaa parhaimmat leipomotuotteet. Huolellisin koti- sekä ulkolähetysliike kaksoiskaupungeissa. **Home Bakery Co.** 740 Simpson St., Fort William, Ont. Puhelin 1338.

Nick Partti myy veden pitäviä sypäkliä ja korjaa vanhoja 1241 Syndigate Ave., Fort William.

Autonajuri Hj. Saari tavattavissa päivisin ja öin. Asunto 94 Ontario St., Port Arthur. Puhelin 2779 N.

PORT ARTHUR, ONT.

Kelloseppä. Kaikkia kello- ja kultasepän alaan kuuluvaa työtä otan tehdäkseni. Myöskin uusia kelloja myytävänä. I. S. Salo, 17 Johnson ave. Port Arthur.

Hierontaa kotona ja kodeissa. M. Hurme 244 Angus St., Port Arthur, Ont.

Checklyn parturiliike, 170 Algoma St.

Närväsen uusi sauna auki joka arkipäivä kello 2—12 yöllä. 218 Secord St., Port Arthur, Ont.

SOO, ONT.

Hinsberger Harness Companylta saatte kirstunne, blankettinne ja valjanne. Hinnat ovat oikeat.

TIMMINS, ONT.

Räätälilikkeeni sijaitsee N:ro 66, 5 Ave. — J. Rintanen, Timmins.

Teen parturintyötä palloruumassa, 58—4th Ave. J. Oksanen.

Shub Bros. Phone 258, 74—4th Ave. Heiniä, jauhoja ja karjanrehuja. Hinnat oikeat. Wm. Oja palvelee suomalaisia. — Timmins, Ont.

E. Junellin ja Akan makeismyymälä on 58—4th Ave., Timmins.

TORONTO, ONT.

Suomalainen Ruokala odottaa ruokavieraita. Mrs. Holm, 41 Widmer St., Toronto, Ont.

KIITOS

Täten pyydän saada lausua sydämelliset kiitokseni kaikille niille garsonilaisille, jotka runsaslukuisina yllättivät minun 50-vuotis syntymäpäivänäni 19. 10. 24, niine runsaine raha- y. m. lahjoineen. Erittäinkin tahdon kiittää keräyksen toimeenpanijaa Mrs. Böntistä uhrautuvana keräyksen alkuunpanijana. Säilyköön toveruus välillämme yhä edelleenkin alottaessani taivaltamaan toista puolivuosisataistaivaltani.
Garson Minella 20. 10. 24.
Toveruudella
Santeri Oja perheineen.

Valokuvaustyötä kaikesta lajista, suurennuksia ja raamia.
A. NIEMI,
Tähti kaupan yläkerrassa.
Tel. 499. — Box 2034. — Sudbury.

UUDISTAKAA TILAUKSENNE!

Sudbury-ympäristö

Lauantai-iltana esitetään Vapaustalolla "Hän on Sysmästä" niminen näytelmä. Ville laulelee kupletteja. Lopuksi tanssia. Oviraha 35 senttiä. Ohjelman esitys alkaa täsmälleen 8:30.

Sunnuntai-iltana ohjelma ja agitasioni-iltama. Alkaa kello kahdeksan. Vapaa sisäänpääsy.

Lukurengas alotti toimintansa viime keskiviikkoiltana. Lukukirjaksi otettiin Penikkatauti niminen proletariaatin vallankumouksen teoreetikon ja johtajan Leninin kirjottama kirja. Siitä luettiin jo ensimäinen ja toinen luku. Ensimäisessä luvussa käsitellään kysymystä: "Missä mielessä voidaan puhua Venäjän vallankumouksen kansainvälisestä merkityksestä?" ja toisessa käsitellään ainetta "Yksi bolshevikkien menestyksen perusehdoista." Henkilöitä, joilla on halua luokkatietojensa laajentamiseen, kehotetaan hankkimaan itselleen "Penikkatauti", jos nim. ei heillä sitä entuudestaan ole ja saapumaan seuraavaan lukurenkaan kokoukseen, joka pidetään osaston talolla keskiviikkona t.k. 29 p:nä alkaen kello 8 illalla. Penikkatauti nimisen kirjan saa Vapauden konttorista 50 sentillä.

Sudburyn ja Capreolin välillä olevalla Green nimisellä rautatien ylikäytävällä tapahtui viime keskiviikkoaamuna auto-onnettomuus, jossa Delphis Rose loukkaantui niin pahoin (joskaan ei vaarallisesti), että hän oli tuotava St. Josephin sairaalaan Sudburyyn, sen jälkeen kun hänelle ensin oli annettu ensiapua Capreolissa.

Tiedonantojen mukaan oli miehen auto pysäyksissä keskellä rataa, kun C. N. R:n juna numero kolme oli juuri kulkemassa siitä ylitse. Näköala oli kuitenkin selvä siksi pitkälle matkalle että junamiehet huomasivat auton olevan tiellä, mutta kun he luulivat että auto ei ollut tykkänään pysäyksissä panivat he ensin ainoastaan tavalliset jarrut päälle ja sitten vasta hätätilajarrut päälle. Rosen poika, joka oli isänsä mukana autossa, hyppäsi siitä pois hyvissä ajoissa, mutta Rose itse koetti viimeiseen saakka pelastaa autoaan ja hyppäsi siitä pois vasta viimeisessä silmänräpäyksessä. Hänen hypätessään pois autostaan, iskivät sen sirpaleet häntä alussa kerrotulla seurauksella.

Erikoiset "Halloween"-tanssit tulee olemaan osastomme talolla torstaina lokak. 30 p. Paljon nuoria on lupautunut pukeutumaan tähän tilaisuuteen, ja tässä vielä lisää kehoitamme, että pukeutukaa niin moni kun mahdollista. Sen hauskempaa siellä on, minkä "fonimmasti" on puettu. Siis tervetuloa taaskin viettämään hauska ilta talollamme.

Burwashin vankifarmilla t. k. 11 tapaturmaisesti kuolleen vanki Edward Lawsonin kuolemansyystä toimitetaan tutkinto tänä (perjantai-iltana) Sudburyssa. Lawson oli toisten vankien kanssa ollut pystyttämässä vankifarmin uuden laajennetun höylämyllyn savupiippua, sitten piipun kaatuessa oli hänelle annettu varoitus, mutta ennenkun hän ehti mihinkään kaatui piippu hänen päällensä murskaten hänen päänsä. Tämän jälkeen eli mies vielä seuraavaan aamuun. Hän oli 30 vuotinen hyvän rakenteinen mies.

North Baysse on yksitoista kotia karanteenissa. Moneen kuukauteen ei kaupungissa ole ollut niin paljo tarttuvaa laatua olevia sairaustapauksia kun nykyään. Kuusi kotia on karanteenissa kurkkumädän tähden, kolme tulirokon ja kaksi lapsihalvauksen tähden. Kaksi viikkoa sitten ilmotettiin kaupungissa olevan ainoastaan yksi lapsihalvaus ja yksi kurkkumätätapaus.

Tov. Otto Ylönen on ostanut 37 eekkeriä maata Hudson Bay yhtiöltä Naughtonista 645 dollarin kauppahinnalla. Kuten tiedetään on tov. Ylönen ammatiltaan luontainen sairaanhoitaja ja aikoo hän laittaa uuteen paikkaansa lepokodin.

Nolo katuvaunuajuri. Torstaiaamulla ajoi Sudbury—Copper Cliff katuvaunutiellä Sudburysta Cliffiin menevä katuvaunu päin Cliffistä tulevaa vaunua, joka ei vielä ollut ehtinyt vaihteeseen vaan, joka kuitenkin pysähtyi kun näki toisen vaunun tulevan vastaan samalla raiteella. Vasta noin 10 jalan päässä toisesta heräsi Sudburysta tulevan ajajakin ikäänkuin unesta ja löi jarrut päälle, mutta kuitenkin ee törmäsi päin toista, joka juuri alkoi perääntymään. Kummassakaan vaunussa ei ollut montaa matkustajaa, ja eikä heistä kukaan suuremmasti loukkaantunut. —Sietäisi ajurien olla varvovaisempia, sillä moisissa tapauksissa voi sattua ikäviäkin onnettomuuksia.

Väkijuomaäänestyksessä viime torstaina saivat märät Sudburyssa 1,353 enemmistön, Cliffissä niinikään märät 236 äänen enemmistön ja koko Sudburyn piirissä 4,633 äänen enemmistön.

Viime keskiviikkoiltana oli sudburylaisia halkojen varkaita käynyt Long Lakella Kalle Kinnusen puuvarastolla lähellä Long Laken haalia. Varkaat ovat ennenkin käyneet niillä perukoilla, joten Kinnunen oli vartioimassa puupinojaan. Mutta hänen mennessään illalliselle olivat tulleet sillä aikaa pinolle, täyttäneet kuormansa ja tulivat Kinnusta vastaan. Kinnunen pysäytti vorot haulikkonsa kanssa. Vaan eräs voroista hyppäsi pois autosta, sieppasi Kinnuselta pyssyn ja ampui häntä sillä käteen. Sen jälkeen läksivät menemään autollaan. Vaan tiellä tuli Kinnusen tytär heitä vastaan ja särki kivellä valon ja tuulilasin vorojen autosta, vaan tästä eivät vorot pysähtyneet, vaan jatkoivat matkaansa Sudburya kohden.

Torstaiaamulla ilmotettiin asiasta Sudburyn poliisille, joka löysikin Simmondsin omistaman auton, josta oli valo ja tuulilasi särjetty. Sen perusteella mies vangittiin ja myöhemmin laskettiin $1,000 takuulla vapaaksi. Juttu on esillä poliisioikeudessa tänään (perjantaina).

Heinäsirkat maanvaivana Mexicossa

Mexico City. — Tierra Blancassa, Vera Cruzin maakunnassa ovat asukkaat kauhun valtaamina enemmän kun neljä mailia pitkän heinäsirkkaparvin tähden. Heinäsirkat syövät suihinsa asuntojen olikatot, ja eräässä tapauksessa olivat ne syöneet pellolla juovuksissa makaavan farmarin suihinsa.

Etelä-Mexico on kärsinyt heinäsirkoista jo kolme kuukautta. Joissakin tapauksissa on niitä ollut niin viljalti, että yksinpä junatkin ovat suistuneet kiskoiltaan kun tuhansia näitä pikkuolioita on jäänyt niiden pyöräin alle.

Joissakin paikoin on rataa koitettu puhdistaa palavalla öljyllä. Joitakin putkilla varustettuja junia on lähetetty heinäsirkka-alueilla, joissa niistä putkia pitkin puhalletaan tulista öljyä sirkkain päälle.

Heinäsirkat ovat tehneet miljoonien dollarien vahingon sokeri ja kahviviljelykselle.

Berliini väärentäjien pesäpaikkana

Berlin. — Virallisten asiapaperien väärennykset Berliinissä ovat käyneet niin yleisiksi, että eri maiden konsulit ovat pakotetut ryhtymään erikoisiin toimenpiteisiin käsittelemiensä paperien suhteen. Niinpä Puolan lähetystössä päästiin äskettäin selville, että sen väärennettyä sinettiä oli käytetty erinäisiin asiapapereihin. Lähetystöön hankittiin oitis uusi leima, mutta jo kymmenen päivän perästä alkoi ilmestyä papereita, joissa taas oli käytetty väärennettynä uutta leimaa.

Päänsärky ja sen syyt

Yhdysvaltain Terveysviraston kirjoitelmia.

Mitä on päänsärky? Useimmat vastaavat, että se on vain päänsärky, siinä kaikki — tietäähän sen jokainen. Aivan erehdyttävä vastaus.

Päänsärky on monenlaista ja monelaiset ovat syyt siihen. Siksi on tärkeintä saada selville todellinen syy päänsärkyyn. Harvat ihmiset tietävät kuinka erilaiset taudit ruumiin eri osissa aiheuttavat päänsäryn, joka siten on kuin varoitusmerkki siitä, että jossain muualla on vika.

Jos saa iskun päähänsä, käsittää hyvin syyn siitä syntyneeseen kipuun, mutta jos kipu ei ole syntynyt lyönnistä taikka loukkauksesta, saatamme olla vakuutetut siitä, että olemme loukanneet ruumiimme herkkiä koneistoja. Silloin on otettava selville millä tavalla tuo loukkaus on tapahtunut. Ellemme sitä itse saa selville, on kysyttävä lääkäriltä. Useimmat laadut päänsärkyä voidaan helposti parantaa, kun korjataan vika muussa osassa ruumista mistä kipu päässä aiheutuu. Ja useimmiten lähtee parannus siitä, että muutamme jollain tapaa elämäämme, alamme oikealla tavalla elää.

Etsiessämme syytä päänsärkyyn, tulee tarkoin ottaa selville kivistyksen laatu, kivistyksen erityinen kohta, aika, milloin kivistys alkaa ja kuinka kauan se kestää. Vielä sekin, minkälaisia oireita seuraa kivistystä, sillä useimmiten jää siitä jonkinlaisia jälkiseurauksia. Mitä tulee itse kipuun eli särkyyn, voi se olla tykyttävää, mojottavaa taikka kohtauksellista, s. o. se voi esiintyä aika-ajottaisena kovana pakotuksena. Myöskin voi särky esiintyä erityisien asentojen vuoksi taikka myöskin erinäisistä liikkeistä. Tykyttävä särky johtuu useimmissa tapauksissa sopimattomasta ruokajärjestelmästä. Joskus voidaan syödä liiaksi proteinipitoisia ruokia, joskus liian paljon tärkkelyspitoisia taikka sokeripitoisia taikka myöskin liiaksi kumpaakin. Myöskin voi sattua, että päänsärky johtuu liian kauan säilytetystä ruoasta, jota ei ole pidetty kyllin kylmässä paikassa, joten siihen on ilmestynyt pahenemisen alkuoireita, jotka vaikuttavat ruumiissa. Lisäksi vielä voi tällainen päänsärky johtua liian suuresta verenpainosta, jolloin voi osana aiheuttajana olla ravintojärjestelmä.

Useimmat ajoittain ilmenevät kovat säryt viittaavat neuralgian olemassaoloon, joka tuonnempana voi puhjeta kroonilliseksi.

Mitä tulee särkyyn päässä, saattaa se olla yleensä koko päässä, myöskin vain toisella puolen päätä, varsinkin ohimoilla taikka myöskin vain otsassa, erityisesti juuri silmien päällä, kuten vilustumisesta seuranneessa päänsäryssä. Sellainen särky on pahin aamusin ylösnousun aikana. Syy tähän on se, että silmien yläpuolella olevat kuopat kuivuvat silloin paremmin, ja kun niissä oleva mätäaine poistuu nenäaukkojen kautta lieventää se pakotusta. Pakotus voi myöskin olla takaraivossa taikka päälaella. Jos on munuaisvika, johtuu siitä pakotus joko otsassa taikka takaraivossa. Jos aivoissa on kasvannainen, jos mätää aivoissa taikka keskikorvassa, jos on otsaluuvika, on pakotus tavallisesti toisella puolen päätä. Kipua ja pakotusta niskalihaksissa ja koko niskassa ei saa millään tavalla sekoittaa päänsärkyyn. Jos aivoissa löytyvän vian tähden syntyy päänsärky, on se tavallisesti pysyvää lajia ja pahenee illan tullen, usein saattaa sairas herätä yöllä ankaraan särkyyn. Jos aamulla herätessä tuntee päänsärkyä, johtuu se tavallisesti makuuhuoneessa vallinneesta huonosta ja ummehtuneesta ilmasta. Illoin ilmenevä päänsärky johtuu henkisestä työstä ja silmien pingotuksesta päivän aikana, varsinkin jos valontaite on väärä. Tämä saadaan korjatuksi, jos hankitaan sopivat lasit.

Lyhyesti sanoen, päänsärky voi johtua aivotaudeista, silmävioista korvataudeista ja nenävioista. Se voi johtua huonosta ilmasta, myrkyllisistä kaasuista, sopimattomista ravintoaineista, liiallisesta alkoholin käytöstä ja joskus myöskin ylellisestä tupakoimisesta. Löytyy vielä eräitä kroonillisia tauteja, jotka aiheuttavat päänsäryn, kuten luuvalosta, sokeritaudista, munuaistaudista y.m. Nämä viimeksimainitut taudit ilmaisevat itsensä kumminkin jo aikoja ennen kuin särky päässä ilmenee. Eräänlaiset kuumetaudit ja tartunnat voivat myöskin synnyttää päänsärkyä. Satunnaiset päänsärkykohtaukset johtuvat meritaudista, vaunuissa istumisesta, joskus myöskin sopimattoman päähineen käyttämisestä, sekä vielä liian tiukan kauluksen käyttämisestä.

Voitaisiin vielä paljon sanoa päänsärystä, mutta edellämainitut riittänevät jo osoittamaan, että päänsärky ei itsestään ole mikään omaperäinen tauti, vaan on muista syistä johtunut seuraus. Siksi se myöskin paranee sillä, että korjataan syy eli aiheuttaja.

Useimmiten ihmiset kumminkin tekevät sen erehdyksen, että menevät apteekkiin ja pyytävät päänkivistyspulveria taikka muita rohtoja. Sellaisia löytyykin apteekeissa runsaat varastot. Mutta ne lieventävät säryn vain hetkeksi ja se uusiintuu hetken kuluttua, ja joka kerta vaaditaan suurempi annos, kunnes lopulta ei mikään voi särkyä parantaa, sillä aiheuttaja itse on vaikuttamassa ja keinotekoinen lääkintä ei enää auta.

Älkää näinollen turvautuko keinotekoisiin parannuksiin, vaan etsikää todellinen syy ja hankkikaa parannus siihen.

Gin Pills'ejä Päänsärkyyn

Päänkipu, selänpakotus, vaikea virtsanheitto ovat munuaistaudin oireita.— Gin Pills'it antavat nopean avun. 50c kaikissa apteekeissa ja lääkekaupoissa.

National Drug & Chemical Co., of Canada, Ltd.
Toronto, Canada.

CANADIAN PACIFIC SAILINGS

MONTREALISTA

Belfastiin—Glasgowiin

Marrask. 6 ....Montreal
Marrask. 13 ....Metagama
Marrask. 20 ....Marloch
Marrask. 26 ....Melita

Cherbourgiin—S'amptoniin—Antwerpeniin

Lokak. 29 ....Melita
Marrask. 12 ....Minnedosa

Liverpoliin

Lokak. 24 Marrask. 21 ....Montcalm
Lokak. 31, Marrask. 26 ....Montrose
Marrask. 7 ....Montclare
Marrask. 14 ....Montlaurier

Cherbourgiin—S'amptoniin

Marrask. 5 .... Empress of France
Marrask. 19 ....Empress of Scotland

QUEBECISTA

MATKA
Maailman ympäri
EMPRESS OF FRANCE Tammi. 14
Välimerenmaihin
EMPRESS of SCOTLAND Helmi. 9
Länsi-Indiaan
MONTROYAL Tammik. 20, Helmi 21
(Entinen Empress of Britain)

Kysykää paikallisilta asiamiehiltä
L. O. TREMBLAY,
District Pass. Agent
North Bay

Kiitoslause

Carlin ja White Laken tovereille.
Minun vilpitön kiitokseni toveri K. Rannalle joka oli pannut keräyksen toimeen hyväkseni, joka keräys tuotti yhdeksän dollaria 10 senttiä., jonka sain vastaanottaa 16 päivä lokakuuta. Lausun sulimmat kiitokseni myöskin tovereille jotka uhrasivat roponsa hyväkseni, ollessani täällä keuhkotauti parantolassa. Vielä kerran kiitos toveri Rannalle.
Toveruudella
John Hill.
Tranquille Sanatorium, Tranquille, B. C.

MYYTÄVÄNÄ

17 huoneinen **Poortitalo** myytävänä kalustoineen Worthingtonissa. Lähempiä tietoja saa kysymällä tai kirjoittamalla osotteella:
August Kauriinoja,
Worthington, Ont.

«Taylors»

Pysähtykää meillä ja tehkää ostoksenne
— Juuri saapunut —
New Pack Hollannin silliä
Parhaat kalat tynnöreissä $1.75 tynnöri.
"TAYLORS"
Ruokatavakauppa.

Tiedoksi annamme sukulaisille ja tuttaville, että kuolon säälimätön viikatemies vei meidän hellästi rakastetun lapsemme

IRENE HAAROSEN

Hän kärsi kuolon tuskia vain lyhyen ajan, ja nukkui viimeiseen lepoon Nipigossa, Ont., syyskuun 14 p., 1924. Vainaja oli syntynyt Nipigossa, Ont., elokuun 10 päivänä, 1915 ja oli siis kuollessaan 9 vuoden, 3 kk. ja 4 päivän vanha. Ikävällä jäimme kaipaamaan pois mennyttä lastamme me vanhemmat Olga ja Johan Haaronen sekä vainajan siskot Olga ja Elma sekä yksi veli Nikki Haaronen ja kaksi tätiä täällä sekä Suomessa sukulaisia ja vanhusten vanhuksia.

Nipigon, Ont., Canada.
Olga ja Johan Haaronen.
sekä vainajan siskot ja veli.

VIULU-KONSERTIN

— antaa —

ARVO LINDEWALL

seuraavissa paikoissa

Long Lakella, torstaina t. k. 30 päivänä
Creighton Minella, lauant., marrask. 1 p.
Beaver Lakella, sunnuntaina Marrask. 2 p.

Huom.! Lindewall on opiskellut musiikkia toistakymmentä vuotta amerikalaisissa konservatorioissa ja myöskin parissa yliopistossa ja on hän tunnustettu yhdeksi etevämmäksi viulunistiksi Amerikan suomalaisten keskuudessa. Viime vuodet on Lindewall toiminut opettajana huomatuissa musiikkikouluissa, m. m. Duluthissa, St. Paulissa ja Chicagossa.

OVIRAHA ON 50 SENTTIÄ. TANSSIA LOPUKSI.

TYÖLÄISTOVERIT, käykää tyydyttämässä nälkänne
WORKERS KAHVILASSA
Siellä saatte ensiluokkaisista aineista valmistettua ruokaa kohtuhinnoilla joka aika päivästä.
Pöytäruokaa myös saatavana
Kello 11 a.p. kello 1.30 j. pp. ja kello 5:stä—7.30 illalla
Teitä toveruudella palvelee
Kaksi Mattia, M. Roos & M. Tapio
81 Cordova St. West. — Puhelin Sey. 8841. — Vancouver, B. C.

MAX GREENBURG
60—4th Ave. Balsam kadun kulmassa. Suomalaisen haalin vieressä.
ENSILUOKAN SUUTARILIIKE, KENKIÄ JA MYÖS KUMIKENKIÄ KORJATAAN.
TIMMINS ONTARIO.

John Palon
Miesten ja poikasten kenkä- ja vaatekauppa, jossa tullaan tarjoamaan hyvä tavara halvalla hinnalla, tavara ensiluokkaista. Käykää vertailemassa hintoja.
JOHN PALO
290 Bay St. Port Arthur, Ont.

Parturiliikkeeni
sijaitsee Durham kadulla No. 7.
IVAR SALO.

HAMMASLÄÄKÄRI
Tri Wood
Bank of Nova Scotia Bldg.
Täyttö-, päälystys- ja kultatyötä tehdään sekä ulosvetämistä.
Konttori puhelin 190
Asunto puhelin 1139.
Sudbury — Ontario.

Nälkäiset
ruokailkaa työläisten kontrolleeraamassa TARMOSSA.
— 25c ateria. —
316 Bay St., Port Arthur, Ont.

Copper Cliffilaiset
Pistäytykää puotiin jossa on kaikenlaista ensiluokan ruokatavaraa päivän halvimpiin hintoihin.
A. PELKOLA
7 Finland St. Phone 194

Tri H. KOLJONEN
Phone konttoriin 1588
Phone kotiin 1765
Kirjottakaa osotteella: Box 1192, Sudbury, Ont.
Pitkämatkaisille aina tilaa sairashuoneessa leikkauksia varten.

Hammaslääkärit
Dr. C. SULLIVAN
— ja —
Dr. S. HARPER
Miksi kärsiä hammastuskia kun meidän kivutoin hammasten poisto ja korjaus takaa teille hyvät hampaat.
Avoinna: 9 e. pp.—9 illalla.
GOLDEN AVE.
South Porcupine, Ont.

Suomalainen Parturi
SUDBURY POOL ROOM
28 Elm St.
— Käykää sisällä —

Canadian Baggage Transfer
Johtava kuorma-ajo komppania
Phone 259 34 Lorne Street
SUDBURY, ONT.
Auto Troki ja pitkänmatkan muuttoajoa. — Huonekalu varastohuone ja puunmyynti paikka.
Auki yöllä ja päivällä

TÄSSÄ ON ERÄS ONNELLINEN VAIMO
"Hermosto ja sydän ovat paljon paremmat" sanoo rouva Ruth Majors.
Hän kirjoittaa: "Olen ottanut yhden pullon Nuga-Tonea ja se on tehnyt minulle enemmän hyvää kun kaikki ne toiset lääkkeet, mitä olen ottanut. Voin nukkua hyvin öisin." Rouva Ruth Majors, Santa Cruz, Cal.
Lukijamme tulevat tuntemaan Nuga-Tonen vaarattomaksi, mieluisaksi ja voimakkaaksi lääkkeeksi, lisää voimaa ja työhalua, antaa hyvän ruokahalun, vahvistaa hermostoa, verta ja ruumista nopeasti. Nuga-Tone antaa virkistävän unen, järjestää vatsan ja suoliston toiminnan sekä vahvistaa maksan. Sen valmistajat tietävät, mitä se voi tehdä sinulle ja sentähden he ovat pyytäneet kaikkien apteekkien taata se, tai palauttaa rahanne, jos se ei sinua tyydytä. Suositeltu, taattu ja myytävänä kaikissa apteekeissa. Lähettämällä $1.25 sitä voi suorraan tilata osoitteella: The National Laboratory, 1026 S. Wabash Ave., Chicago, Ill.

Autonajuriliike
Kuorma- ja matkustaja-auto on aina saatavana
Victor Olson — Ollikkala
— Puhelin 766 —
199 Secord St. Port Arthur, Ont.

Dr. L. A. JOHNSON
SUOMALAINEN
Hammaslääkäri
Torontossa.
1925 Queen St. East Kippendavie Ave. kulmassa.
Sisäänkäytävä 110 Kippendavie.
Puhelin Gladstone 5918.